

*Skandal z paczkami
z Zachodu: STR. 5*

ECHO TYGODNIA

ECHO
WEEKLY

Niecenzurowany magazyn dla każdego
Nr 59 Toronto 24.11.1983 CENA \$1

KORRESPONDENCJA Z WARSZAWY

GNIEW I LĘK

IM KRÓTSZE DNI, TYM DŁUŻSZE KOLEJKI

Im krótsze dni, tym dłuższe kolejki, pisze z Warszawy korespondent *New York Times'a*, John Kifner. Na widok podjeżdżającej pod sklep ciężarówki, ludzie automatycznie ustawiają się w kolejce.

Ludzie w kolejkach organizują się, prowadzą listy, dyskurują. Jedne z najdłuższych typów kolejek to ogony przed sklepami meblowymi.

Reporter dowiedział się, od kobiety w średnim wieku, szydełkującej czapkę i nadzorującej 20-godzinną zmianę czekających, że ma nadzieję kupić komplet rumunskich mebli.

- Jak długo już czeka pani w tej kolejce?

- Siedem tygodni.

Meble, na które czeka, prasa określa jako braki, praktycznie nie nadające się do użycia.

Strajki w Łodzi

Po wprowadzeniu racjonowania tłuszczów, w kraju wzbierała fala gniewu, zwłaszcza wśród kobiet. Mówi się, że w Łodzi miały już z tego powodu miejsce strajki, w tym strajk włókniarek łódzkich.

Będzie gorzej

Znosi się na to, że zaopatrzenie będzie jeszcze gorsze. Wicepremier Zenon Komender powiedział *Polskiej Agencji Prasowej*, że dostawy żywności są jeszcze mniejsze obecnie niż kiedy początkowo wprowadzono kartki. Dostawy mięsa, drobiu, jaj i mleka są o 5 proc. niższe niż przed rokiem. Oświadczenie zaskakujące, przed kilku tygodniami rząd trąbił o rzece mleka, która płynie przez Polskę, podawał, że mleka jest o 15% więcej niż rok temu.

5 tys. ton masła wysłali Sowieci

Jak się dowiedział korespondent z pewnych źródeł, prawdopodobnie wiele mleka i masła się zmarnowało na skutek zepsucia. Poza tym mówi się w dobrze poinformowanych kołach, że kryzys masłany został wywołany eksportem 5 tysięcy ton masła do Sowieci, w lecie br.

Zmniejszą przydziały mięsa

Na czarnym rynku dolar osiągnął zawrotny kurs 700 zł, w drugim tygodniu listopada. Oficjalny kurs wynosi 96 zł 79 groszy.

Władze zapowiadają możliwość dalszego ograniczenia przydziałów mięsa, bo pogłowie swin spadło o około 20 procent. Obecnie przydział wynosi poniżej 2 1/2 kilo na dorosłego obywatela i obejmuje zarówno mięso jak i tłuszcz.

Telewizja co wieczór bombarduje widzów długimi programami, które winią za to wszystko Amerykanów, odpowiedzialnych i za zniknięcie hodowli kur i za brak leków.

Dokonczenie na str 5

The New York Times / Witold Szulcicki

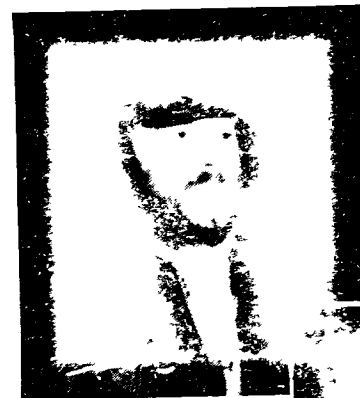
W kolejce przed sklepem meblowym w Warszawie ludzie czekają na 20-godzinne zmiany, od 7 tygodni. Obok: Znowu kartki na masło.

DRAMAT GŁODÓWKI

16 dni głodówki dziesięciu Polaków z Toronto. Według informacji ministerstwa spraw zagranicznych Kanady ambasada w Ottawie miała odpowiedzieć w poniedziałek lub wtorek. Podobną informację otrzymał poseł liberalny Jesse FLIS i niezależnie Michael Wilson z PC, który reprezentuje okręg wyborczy w Etobicoke, dzielnicy Toronto gdzie rozgrywa się dramat głodówki. Niestety do późnych godzin wieczornych wtorku brak odpowiedzi. Walka toczy się o przyznanie paszportów rodzinom czterech głodujących (Andrzeja Szczerby, Jana Ostoi-Starzewskiego, Jerzego Smierchalskiego i Mirosława Kozłowskiego), które otrzymały odmowę oraz 3 osob, którym wprowadzenie paszporty obiecano, lecz nie ma potwierdzenia tych obietnic z kraju ani z ministerstwa.

W numerze na stronie 7 znajdziecie państwo teksty interwencji posłów, działaczy politycznych, organizacji związkowych i osób prywatnych w tej sprawie. Burmistrz miasta Toronto Art Eggleton wysłał interwencyjny telegram do konsula generalnego w Toronto. Telegramy i telefony płyną do władz PRL i ich dyplomatycznych reprezentacji w Ottawie i Toronto. Czy bez odpowiedzi? Konsulat PRL w Toronto bardzo się uaktywnił. Od kilku dni trwają tam dyżury w godzinach wieczornych, kręcą się jacyś panowie, pali się światło. Konsul Marczewski zdobył się nawet na drobny gest sadyzmu. Na trawniku przed konsulem urządził rodzinny spacer z żoną i dzieckiem. Na oczach głodujących!

Smierchalski w pierwszym i szesnastym dniu głodówki

Ciąg dalszy str 7

ECHO TYGODNIA

Niecenzurowany magazyn dla każdego

wydają:

JACEK ADOLF I ZBIGNIEW FARMUS

redagują:

**Jacek Adolf, Grazyna Farmus, Zbigniew Farmus,
Zofia Bończa, Leszek Mech, Magdalena i Marek
Czyżycy i inni****ADRES ECHA TYGODNIA****Tylko dla korespondencji****393 SHAW St.****M6J 2X4 TORONTO, Ontario****531-5523****UWAGA** dyżury przy telefonie poniedziałek, wtorek, piątek,
od 12 do 4 po południu**CENNIK OGŁOSZEN**

1 kolumna x 1 cal \$ 5

2 kolumny x 1 cal \$ 10

1 kolumna x 2 cale \$ 10

1/2 strony \$ 175

1 strona \$ 350

Stałe ogłoszenia w kąciku handlowym

3 miesiące \$ 42

Ogłoszenia o wolnych miejscach pracy

i jej poszukiwaniu bezpłatnie

Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian i skrótów w artykułach i materiałach

Prenumerata półroczna \$ 25, roczna \$ 50

Solidarności nie ma już w sercach Polaków, Wałęsa jest prywatnym obywatelem, a dzięki mądrości i zdecydowaniu rządu i partii, kraj z wolna, lecz pewnie wydobywa się z kryzysu. Jeśli są trudności, to winni im są przede wszystkim Amerykanie, którzy poza tym dążą do wojny i zniszczenia świata, bo taka ich imperialistyczna natura.

Są to wszystko wielokrotnie powtarzane przez władze PRL oświadczenia, które słyszeliśmy w ostatnich miesiącach i tygodniach.

Co słowo to kłamstwo. Jedynym porządnie wykonanym towarem na rynku w Polsce są chałupniczo wykonane odznaki mosiężne na cześć Nobla dla Wałęsy noszone na sercu. Ilu zwykłych, prywatnych obywateli dostało Nobla? Co do wydobywania się z kryzysu - spora część dzisiejszego numeru Echa, z najaktualniejszymi informacjami sprzed paru dni, kresli obraz napawający lękiem. Co do Amerykanów - w kraju Polacy składają znajomym Amerykanom gratulacje z okazji Grenady.

Jak długo można rządzić kłami bez najmniejszej przerwy? I czy oni sami w to wierzą?

Trudno przewidzieć, co przyniesie w Kraju zima. Co przenikliwsi korespondenci piszą, że panuje tam gniew i lęk. Boją się też władze.

Jedynie Kościół, Wałęsa i przywódcy podziemia zdają się zachowywać zimną krew. Chciałoby się wierzyć, że uda się im sprawić, by masowy protest - jeśli przyjdzie - nie wyrodził się w gwałtowny wybuch ślepego buntu.

Jacek Adolf

Do Polaków na strajku głodowym przed Konsulatem PRL w Toronto Drodzy Rodacy!

Jako były więzien "na Montelupich" w Krakowie, Grudziądzu i Fordonie w okresie stalinowskim w PRL, przesyłam Wam wyrazy uznania za postawę i solidarność w Waszym słusznym proteście. Jednocześnie życzę z całego serca, aby Wasze cierpienia nie poszły na marne i abyscie wkrótce połączyli się ze swoimi rodzinami. Pozostaje N Turzanska
Toronto, dnia 17 listopada 1983 r

PRZEGRANA RUNDA KREMLA I PACYFISTÓW

Ponad 90% telefonów do Białego Domu po projekcji filmu "The Day After", w którym bomby atomowe zrują Kansas City z ziemi, były to telefony pełne uznania dla raketowej i atomowej polityki prezydenta Reagana. Co prawda agencja "TASS" poinformowała ludzi sowieckich, że film w sposób jednoznaczny skrytykował prezydenta Reagana za jego nuklearne awanturactwo, ale

chyba z wściekłości, że reakcja społeczeństwa amerykańskiego na film wykazała, że pokojowe żaloty Moskwy znalazły należytą odprawę, a pacyfizm w społeczeństwie amerykańskim jest w sumie siłą marginalną.

Ala nie o filmie chcę pisać, bo w gruncie rzeczy pomimo masowego rezonansu filmu, nie było to wydarzenie szczególnie ważne (dodajmy mimochodem, że reakcja przygotowuje jakiś większy tekst w związku z filmem na przyszły numer).

Naprawdę ważnym wydarzeniem ostatnich dni jest fakt, że z przybyciem pierwszych amerykańskich pocisków raketowych średniego zasięgu do W Brytanii i RFN Europa Zachodnia rozpoczęła obliczony na parę lat proces rozmieszczania kilkuset tych rakiet. W zasadzie wszystko przebiega zgodnie z przewidywaniami, ale w przypadku zachodnich społeczeństw, tak wrażliwych na naciski opinii publicznej, bez postawienia przysłowiowej kropki nad "i" nie ma pełnej pewności, gdyż zawsze istnieje pewna możliwość, że coś się zmieni. Tym bardziej za jawni pacyfisci, wspierani przez pacyfizującą lewicę i szantaż Kremla walczą ostro (i wciąż walczą) o nierozmieszczanie pocisków. W W Brytanii nie obyło się nawet bez ostrych ata-

TYDZIEŃ NA ŚWIECIE

● **Pierwsze pociski amerykańskie Cruise i Pershing 2 przybyły do W Brytanii i RFN.** W obydwu krajach przeciwko rakietom demonstrowały w sposób gwałtowny nieoczekiwanie nieliczne grupy osób. Parlament norweski większością jednego głosu (78 do 77) opowiedział się za udzieleniem poparcia NATO w sprawie rozmieszczenia amerykańskich pocisków średniego zasięgu w Europie Zachodniej. Według planu NATO w samej Norwegii pociski te nie będą rozmieszczane.

● **Turcy cypryjscy ogłosili swą część Cypru niezależnym narodem.** Akcja ta spotkała się z ostrym sprzeciwem ze strony prezydenta Greków cypryjskich, który stoi na czele rządu uznanego na arenie międzynarodowej. USA zażądały by Turcy cypryjscy zmienili swą decyzję. Waszyngton ostrzegł także Turcję, że w przypadku uznania przez nią samowolnego państwa Turków cypryjskich, spowoduje poważne problemy w NATO i narazi na szwank stosunki turecko-amerykańskie. Prezydent Cypru Spyros Kyprianou oświadczył także, że Cypr będzie starał się zmusić Turków cypryjskich do odwołania deklaracji niepodległości ich części. Cypr przy pomocy środków pokojowych. Prezydent nie wykluczył możliwości zastosowania blokady ekonomicznej.

● **Rewanż izraelsko-francuski.** W odstępie jednodniowym samoloty izraelskie i francuskie w niezależnych atakach zbombardowały we wschodnim Libanie bazy należące do proirackich partyzantów podejrzanych o dokonanie niedawnych samobójczych ataków na wojska amerykańskie, francuskie i izraelskie. Podczas nalotu izraelskiego zginęło 30 ludzi, a około 50 zostało rannych. Straty po nalocie 12 samolotów francuskich określono jako ciężkie. USA nie wykluczyły nalotu amerykańskich bombowców na bazy proirackich partyzantów w Libanie.

● **Argentyna ogłosiła, że posiada umiejętność wzbogacania uranu,** dodając, że zamierza wykorzystywać ją jedynie w celach pokojowych. Uważa się, że kraj posiadający umiejętność wzbogacania uranu może skonstruować we własnym zakresie broń atomową.

● **Przywódca ZSRR J Andropow w liście do kanclerza RFN H Kohla ostrzegł, że w przypadku rozmieszczenia amerykańskich rakiet średniego zasięgu Niemcy Zachodnie muszą być przygotowane "na pomieszenie konsekwencji".** Minister obrony ZSRR marszałek D Ustinow powiedział, że Moskwa znajdzie odpowiedź na rozmieszczenie amerykańskich rakiet średniego zasięgu w Europie Zachodniej i dodał, że nie wyklucza środków wymierzonych bezpośrednio w amerykańskie terytorium. Według Pentagonu najbardziej możliwe są dwa rozwiązania rozmieszczenia przez ZSRR na terenie Syberii rakiet SS-20 o zasięgu rażenia obejmującym zachodnie wybrzeże USA, uzbrojenie sowieckich łodzi podwodnych patrolujących wody w pobliżu amerykańskich wybrzeży w rakiety SSN-X-21.

● **Trzy osoby zabite przez terrorystów podczas mszy w kościele.** W Darkley (Południowa Irlandia) dwóch terrorystów ostrzelało seriami z pistoletów maszynowych grupę 60 wiernych biorących udział w nabożeństwie niedzielnym w kościele protestanckim. Zginęły 3 osoby, 7 zostało rannych, w tym 3 ciężko. Policja przypuszcza, że atak był dziełem marksistowskiej frakcji IRA.

● **Szwecja blokuje sowiecką kradzież komputera amerykańskiego.** Celnicy szwedzcy zatrzymali z powodu braku deklaracji celno-dewizowej wysyłkę do ZSRR nowoczesnego komputera stanowiącego system samonaprowadzenia się pocisków raketowych na cel. Przesyłka pierwotnie zaadresowana z USA do Afryki Południowej została przedaresowana przez agentów KGB do ZSRR. Inna część tej przesyłki została przejęta przez władze celne w Niemczech Zachodnich.

● **Przywódca PLO Y Arafat otoczony w Tripoli wraz z wiernymi mu oddziałami przez zbuntowane oddziały PLO wspomaganie przez wojska syryjskie i libijskie wystosował apel o międzynarodową pomoc.** Walki toczą się w pobliżu kwatery głównej Arafata. Stary po obydwu stronach są ciężkie. Około 60% mieszkanców półmilionowego Tripoli opuściło miasto by nie pasc ofiarą walk.

● **W Brytanii nie zgodziła się na rozmowy dotyczące suwerenności Falklandów.** Do rozmowy chciała doprowadzić Argentyna, która wraz z 19 innymi państwami Ameryki Łacińskiej zgłosiła projekt rezolucji w tej kwestii na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ. Zgromadzenie Ogólne przyjęło rezolucję wzywającą W Brytanii i Argentynie do wszczęcia rozmów pokojowych dotyczących pokojowego rozwiązania problemu Falklandów stosunkiem głosów 87-9 przy 54 głosach wstrzymujących się. Podczas głosowania nad rezolucją doszło do rzadkiego przypadku USA oraz ZSRR wraz z blokiem państw komunistycznych głosowały tak samo - za rezolucją.

● **22 listopada 20 lat temu został zamordowany John F Kennedy, prezydent USA.** Wiele tajemnic związanych z morderstwem pozostało nierozwiązanych.

● **Minister obrony Syrii ostrzegł USA i Izrael.** Generał M Tlas, minister obrony narodowej Syrii, oświadczył, że w przypadku ataku USA na Syrię, Syria ma w pogotowiu wielu lotników-samołotowców, którzy zniszczą amerykańskie okręty wojenne przebywające na Morzu Śródziemnym. Tlas powiedział także, że Syria ma rakiety o zasięgu 288 km i w przypadku ataku izraelskiego na Syrię posłuży się nimi by zniszczyć Tel-Awiv oraz uderzyć na pustynię Negew gdzie przypuszcza się znajdują się izraelskie instalacje atomowe. Syryjski minister obrony podkreślił także że Syria ma układ o współpracy z ZSRR i że ZSRR nie zaakceptuje porażki Syrii.

● **Wojska amerykańskie opuszczą Grenadę najpóźniej do Bożego Narodzenia.** G Gillespie, pełniący obowiązki ambasadora USA na Grenadzie powiedział, że wojska amerykańskie wycofają się z Grenady do 25 grudnia i ich czas pobytu na wyspie nie przekroczy 60 dni. Jak wiadomo obecność wojsk amerykańskich na terytorium nieamerykańskim przekraczająca 60 dni wymaga zgody Kongresu. Gillespie dodał także, że wycofanie się wojsk USA może nastąpić wcześniej jeśli taka będzie decyzja rządu tymczasowego Grenady.

kow opozycji na rząd i rakiety, a w RFN opozycyjna socjaldemokracja (SPD) opowiedziała się jawnie przeciwko instalowaniu rakiet na terenie RFN. Co prawda podczas parlamentarnego głosowania (w przeddzień przybycia pierwszych rakiet do RFN) w sprawie rozmieszczenia rakiet rząd CDU/CSU uzyskał spokojną większość, ale głównie dzięki temu, że jest rządem o dużej większości. W Norwegii natomiast, która sama nie będzie terenem rozmieszczania rakiet, większością jedynie 1 głosu parlament wyraził poparcie dla NATO i jego strategii rozmieszczenia.

Nie obyło się więc bez walk, ale nie ma wątpliwości, że ta runda, z pewnością jedna z najbardziej kluczowych w zarysach o uniknięcie konfliktu nuklearnego, została wygrana przez zwolenników rozmieszczenia rakiet z głowicami nuklearnymi, a więc te siły, które obiektywnie zapobiegają takiemu konfliktowi, stojąc na stanowisku, że w warunkach równowagi sił ZSRR nie zdecyduje się na jego wszczęcie.

Kiedy mówimy o tych siłach za rozmieszczeniem, a więc w rzeczy samej, siłach pokojowych, warto wspomnieć o

Dokonczenie na str. 12

WIELOKULTUROWY MULRONEY

biorstw, oskarżył o to kanadyjski system podatkowy i oczywiście Partię Liberalną, która jako rządząca jest odpowiedzialna za stan gospodarki. Zauważył, iż Partia Liberalna nie jest tą samą, na który głosował jego ojciec i dziadek. Wyraził nadzieję, że Partia Konserwatywna skłonna

Mulroney przemawia podczas uroczystego lunchu w hotelu Royal York w Toronto

będzie do większej tolerancji wobec etników i stworzy im więcej możliwości działania. "Razem - powiedział Mulroney - zbudujemy nową partię"

PC gotowa do zmian?

Spotkanie Briana Mulroneya z przedstawicielami torontonskiego środowiska etnicznego jest wyraźnym sygnałem w jakim kierunku zdąży obecnie PC i jej przywódca. Partia Liberalna przez wiele lat cieszyła się dużym poparciem etników. Także i w środowisku polskim nikt nie kwestionuje ogromnej pracowitości i aktywności liberalnego posła Jesse Flisa, wielu jednak posłów liberalnych zapomnieli o zobowiązaniach jakie wobec

swych etnicznych wyborców podjęli. Partia konserwatywna również przez wiele lat stanowiła swoistą enklawę anglosaskiej kultury i tradycji czyniąc wyjątki dla niektórych tylko, zamożniejszych grup. Rządowi konserwatywnym w przeszłości niewiele etnicy mieli do zawdzięczenia. I był to spory błąd zaniebdywania głosów w kraju masowej imigracji. Brian Mulroney zapowiada się na nowy typ przywódcy konserwatywnego - o etnicznej przeszłości, nieanglosaskiej rodzinie, z dużym zrozumieniem problemów świata pracy i imigracji, choć bez sympatii socjalistycznych. Pytanie, czy tradycyjny trzon partii poprze ten typ przywódcy w jego planach i czy ze starej PC da się zbudować "nową partię"

GRAFA

Po przemowieniach goście tłoczyli się by uściskać rękę Briana i Mili oraz otrzymać pamiętkowy autograf. Mili Mulroney ma bezpośredni, bezpretensjonalny sposób bycia, a także - co rzuca się w oczy - południowo-europejską ekspresję i gestykulację, tak odmienną od pełnej rezerwy zachowania anglosaskich "pierwszych dam"

Brian i Milla Mulroney mają troje dzieci i o czym często wspominało w kampanii wyborczej Briana Mulroneya, dzieci mówiących również ojczystym językiem. Mili - po serbsku. Na zdjęciu Milla opowiada o swej trojce

Autograf Briana i Mili Mulroneya dla czytelników "Echa Tygodnia"

W niedzielę w wielkiej sali balowej hotelu Royal York w Toronto odbyło się spotkanie przedstawicieli instytucji kulturalnych i prasy etnicznej z przywódcą opozycji i liderem Postępowej Partii Konserwatywnej Kanady Brianem Mulroneym. Gospodarzem uroczystego lunchu był popularny torontonski polityk, były burmistrz miasta i niedawny rywal w walce o kierownictwo partii David Crombie. Jednym z mówców był prokurator generalny Ontario Mc Murphy. Wystąpiła również żona Briana Mulroneya wnosząc wielokulturowe obyczaje na dwór konserwatystów. Milla Mulroney mianowicie powiedziała kilka słów po serbsku co przyjęte zostało z dużym entuzjazmem nie tylko przez jugosłowiańskich emigrantów.

Brian Mulroney również nie unikał wielokulturowości w swym znakomicie skonstruowanym wystąpieniu. Mówił o sobie jako produkcie wielojęzycznej rzeczywistości, o konieczności stworzenia równych szans do zaadoptowania się nowych przybyszów z różnych kultur do Kanady, a także stworzenia proporcjonalnej reprezentacji grup etnicznych w partii konserwatywnej i w Ottawie. Potępił urzędników państwowej biurokracji, którzy często traktują zło emigrantów.

"To ważne, dla wszystkich Kanadyjczyków, by byli dumni ze swojej przeszłości ( ) by nie obawiali się odsłonięcia swych korzeni. Podkreślił rolę małych etnicznych gazet i instytucji kulturalnych, które kosztem ogromnych wyrzeczeń, zadawalają się symbolicznymi dochodami podtrzymując kanadyjską wielokulturowość. Wydawnictwom tym, podobnie jak całemu "małemu biznesowi" w Kanadzie, należy się opieka ze strony państwa, gdyż jak to podkreślił "nie rząd, lecz prywatny sektor jest siłą napędową w Kanadzie". Mulroney wspominał o kryzysie, który zniszczył wiele tysięcy drobnych przedsię-

Kongres Polonii Kanadyjskiej Okręg Toronto

**OSRODKI POMOCY IMIGRANTOM
MIĘDZYORGANIZACYJNE
BIURO IMIGRACYJNE**
192 Garden Ave.
Tel 532-1126

**KOMITET POMOCY
POLSKIM UCHODźCZOM**
357 Runnymede Rd.
Tel 766-6191

**OSRODEK POMOCY
POLSKIM IMIGRANTOM**
206 Beverley St.
Tel 979-9634

**BIURO POMOCY
SPOŁECZNEJ**
128 Fern Ave.
Tel. 533-9471

**BIURO POMOCY
NOWO PRZYBYŁYM**
192 Garden Ave Toronto
Tel (416) 532-1126, 532-4058

czynne **Poniedziałek, Czwartek,
Piątek 10 - 17
Wtorek - Środa 10 - 19**

Oferujemy pomoc nowo przybyłym w następujących sprawach

- informacja ogólna,
- sprawy imigracyjne, porady,
- akcja sponsorowania,
- pośrednictwo w poszukiwaniu pracy i mieszkania,
- pisanie "resume", aplikacji o prace oraz podan,
- tłumaczenia, wypełnianie urzędowych form,
- informacja o szkolnictwie,

- tłumaczenie w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc tłumacza przy wyrobieniu licencji,
- pomoc w załatwianiu zasiłku dla bezrobotnych i "welfare",
- sprawy i porady socjalne

Zwracamy się z prośbą do Wszystkich chętnych, którzy mogliby udzielić pomocy nowo przybyłym o skontaktowanie się z naszym biurem. Szczególnie liczymy na pomoc ochotników przy tłumaczeniu i kontaktach z urzędami kanadyjskimi

Dziękujemy

Magazyn czynny tylko w czwartki 1-8

Informujemy, że Biuro Pomocy Społecznej mieszczące się w budynku Fern Public School, 128 Fern Ave zostało przeniesione z pokoju 313 do pokoju 103. Numer telefonu pozostaje ten sam tj 533-9471

Godziny urzędowania
poniedziałki, czwartki, piątki
od 10am - 4 pm
wtorki, środy od 10 am 7 pm

OSRODEK POMOCY POLSKIM IMIGRANTOM

przy **KPK** okręg **TORONTO**
206 Beverley St tel 979-9634

Założony w 1974 r. oferuje szeroki asortyment informacji i pomocy Polonii zamieszkałej w Toronto i okolicy, a szczególnie nowym Imigrantom (do 36 miesięcy pobytu w Kanadzie) i osobom z Pozwoleniem Ministra

Na naszą pomoc składają się

- ogólna informacja o Kanadzie
- skierowanie do właściwych instytucji (kanadyjskich i polskich)
- wypełnianie formularzy, pisanie listów i podan
- pośrednictwo w załatwianiu spraw z różnych dziedzin życia,
- poszukiwania mieszkań i pracy
- ustne i pisemne tłumaczenia
- **uwierzytelnianie podpisów**
- legalizowanie kopii

Biuro otwarte od poniedziałku do piątku w godzinach 10 rano - 4 po południu

Usługi bezpłatne

Prosimy o telefoniczne uzgodnienie terminu wizyty

ZESZYTY LITERACKIE

wydawane w Paryżu można zaprenumerować w Kanadzie

Czeki lub Money Order wysłać na adres
MAREK STOBNICKI
368 Besserer # 23
OTTAWA, Ontario
K1N 6B5

Roczna prenumerata (wraz z przesyłką) kosztuje \$25
Przy zamówieniu podać imię, adres oraz okres prenumeraty. Zamówienie można również wysłać do Paryża
Adres **Cahiers Littéraires**
37, rue Geoffroy St Hillaire
75005 PARIS

K o m u n i k a t

Powstaje archiwum Solidarności na University of Toronto
Osoby zainteresowane prosimy o skontaktowanie się z
MARY STEVENS, Slavic Book Selector
John Robarts Library
University of Toronto
Toronto, Ontario, M5S 1A5
Tel 978-4826

Uniwersytet zwraca się z prośbą o darowizny lub wynożyczenie materiałów związanych z działalnością Solidarności w Polsce

TYDZIEŃ W POLSCE W TELEGRAFICZNYM SKRÓCIE

Oto węzłowe wydarzenia minionego tygodnia w Polsce.

■ List biskupów polskich w sprawie podwyżek cen i sytuacji gospodarczej, utrzymany w zdecydowanym tonie, jasno dający do zrozumienia, że to nie społeczeństwo jest winne kryzysowi

■ Tajne, dwudniowe spotkanie Wałęsy z podziemną TKK Solidarności i wspólne oświadczenie sprzeciwiające się podwyżkom, zapowiadające akcję związku w najbliższym czasie

■ Plenum KC PZPR na którym władza, wbrew faktom, mówiącym w sposób oczywisty o kryzysie, który się coraz bardziej pogłębia, złożyła sobie gratulacje, oświadczyła obywatelom, że się im już lepiej żyje i stwierdziła, że "są powody do umiarkowanego, ostrożnego optymizmu" w związku z sytuacją gospodarczą

■ List władz do prymasa Glempa, grożący aresztowaniem 69 wymienionych imiennie księży za "antysocjalistyczne wystąpienia", jeśli Kościół nie skłoni ich do milczenia
Szczegóły w numerze

PROCES SOLIDARNOŚCI

Władze złagodziły akt oskarżenia

17 listopada agencja AP doniosła z Warszawy, że władze złagodziły akt oskarżenia przeciw więzionym od blisko dwu lat przywódcom Solidarności. Wiadomość pochodzi od jednego z adwokatów oskarżonych

Siedmiu przywódców Solidarności było oskarżonych o próbę obalenia ustroju, za co grozi kara śmierci. Mecenas Władysław Siła-Nowicki powiedział dziennikarzom, że prokurator poinformował obronę o zmianie aktu oskarżenia. Obecnie oskarża się działaczy związku o spiskowanie w celu obalenia ustroju. Przewidziana jest za to kara od roku do 10 lat więzienia

Oskarzeni przywódcy Solidarności, to

- Andrzej Gwiazda, 47 lat
- Andrzej Rozpłochowski, 37 lat
- Jan Rulewski, 38 lat
- Marian Jurczyk, 47 lat
- Grzegorz Palka, 32 lata
- Karol Modzelewski, 45 lat
- Seweryn Jaworski, 51 lat

WŁADZA GROZI KSIĘŻOM

Warszawski korespondent dziennika *New York Times* podał 18 listopada, że władze nakazały prymasowi Polski kardynałowi Glempowi uciszenie 69 "antysocjalistycznych" księży, ostrzegając, że w przeciwnym razie mogą zostać aresztowani. Kifner otrzymał tę wiadomość tego samego dnia, że źródło księcielnych w Polsce

Ostrzeżenie zawarte było w liście doręczonym kardynałowi Glempowi w ciągu minionego tygodnia i zwiększyło rosnące ostatnio napięcie w stosunkach między państwem a Kościołem. Korespondent stwierdza, że wielu księży otwarcie identyfikuje się ze zdelegalizowaną Solidarnością

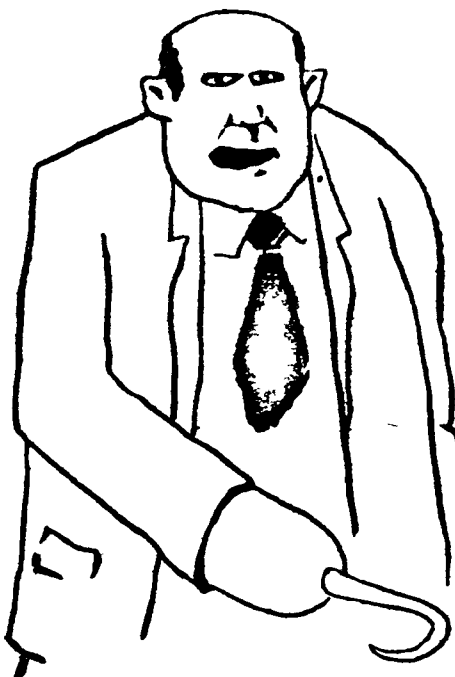
Rządowa kampania przeciw klerowi, jak podały dobrze poinformowane źródła kościelne, została zaplanowana w dniu 4 listopada, w Warszawie, na spotkaniu wojewódzkich kierowników wydziałów do spraw wyznania. Zebraniu przewodniczył Adam Łopatka, minister do spraw wyznania

Zebraniem urzędnikom wojewódzkim miano wydatkować polecenie, by "bardzo ostro" rozprawiali się z aktywnymi politycznie księżmi-dysydentami. Na zebraniu tym sporządzono też czarną listę 69 księży

We wtorek 15 listopada kardynał Glemp zapoznał z listem kilku swoich biskupów, a następnie sprawę listu dyskutowano na Konferencji Episkopatu

Korespondent *New York Times'a* zapytał o reakcję biskupów. Odpowiedź: Mogę pana zapewnić, że nie była entuzjastyczna

RZĄD OD DAWNA JUŻ
WYCIĄGA RĘKĘ DO
POROZUMIENIA

W korespondencji z Warszawy John Kifner podkreśla, że od wprowadzenia stanu wojennego 13 grudnia 1981, Kościół stał się przystanią niewygasłego ducha opozycji. Okazało się to jasno w czasie wizyty Jana Pawła II w ojczyźnie

W kościele św. Krzyża w Warszawie, gdzie w ścianie nawy pochowane jest serce Szopena, na honorowym miejscu obok ołtarza widnieją chorągiew Solidarności, na przeciw chorągwi papieskiej

OŚWIADCZENIE BISKUPÓW

SKONCZYĆ Z PROCESAMI

Tego samego dnia biskupi polscy, po zakończeniu dwudniowej Konferencji Episkopatu, wydali oświadczenie krytykujące zapowiadane przez rząd podwyżki cen żywności od nowego roku i stwierdzające, że słuszniejsze byłoby zachęcenie społeczeństwa do owocnej pracy, poprzez skonczenie z procesami politycznymi i zwolnienie więźniów politycznych

Biskupi wyrażają ubolewanie w związku ze stanem polskiej gospodarki, stwierdzając, że to nie naród odpowiada za obecne warunki, dając w ten sposób jasno do zrozumienia, że znaczną część odpowiedzialności ponoszą władze

OŚWIADCZENIE PARTII

WINNE WROGIE SIŁY

Na kolejnym Plenum KC partii główny mówca, Manfred Gorywoda, sekretarz KC, oświadczył, że partia spełniła obowiązek stworzenia systemowo-institutionalnych warunków dla przełamania kryzysu. Dodał, że wysiłki partii napotykały przeszkody ze strony "sił wrogich Polsce, zarówno zewnętrznych jak i wewnętrznych"

TAJNE SPOTKANIE WAŁĘSY

Z PODZIEMNĄ TKK PROTEST PRZECIW PODWYŻKOM

Lech Wałęsa i Komisja Koordynacyjna Solidarności opowiedzieli się przeciw podwyżkom cen żywności w kraju, proponowanym przez władze PRL

Przewodniczący Solidarności oznajmił wieczorem, w niedzielę 20 listopada, o odbyciu tajnych spotkań z członkami podziemnej Komisji Koordynacyjnej związku Wałę-

sa oraz członkowie TKK zastanawiali się, jak zareagować na zapowiedziane przez władze PRL podwyżki cen żywności

Podwyżki nie rozwiążą trudności

Wałęsa spotkał się z członkami Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej w sobotę i w niedzielę. W niedzielę odczytał w Gdansk dziennikarzom oświadczenie uzgodnione wraz z członkami TKK. Jak oznajmił, stwierdzono, że projekty rządowe dotyczące podwyżki cen żywności, po pierwsze, nie rozwiążą gospodarczych trudności kraju, po drugie, doprowadzą do dalszego, znacznego spadku poziomu życia ludzi pracy, w wyniku czego większość polskich rodzin nie będzie mogła zaspokoić swych potrzeb

Walka obowiązkiem związku

Wałęsa odczytał następnie dalszy ciąg oświadczenia, w którym on i członkowie TKK stwierdzili

Lud pracujący nie może zgodzić się na podwyżki cen. Obowiązkiem związku jest zorganizowanie walki w obronie ludu pracującego

Wałęsa dodał, że ustalono już wytyczne działalności na najbliższą przyszłość, choć szczegółów tej działalności nie ujawnił

Oświadczenie podpisało czterech przywódców podziemnej Solidarności: Zbigniew Bujak z regionu Mazowsze, Bogdan Lis z regionu Gdansk, Tadeusz Jedynak z regionu śląsko-dąbrowskiego i Eugeniusz Szumiejko z regionu dolnośląskiego

Wałęsa wezwany do sądu

Lech Wałęsa został wezwany do stawienia się w charakterze świadka na przesłuchanie sądowe dotyczące dwu robotników Stoczni Gdansk im. Lenina. Jak powiedziała żona Wałęsy Danuta, korespondentowi agencji AFP, akredytowanemu w Warszawie, robotnicy ci, Marian Gremza i Marian Solciarz, oskarżeni są o organizowanie akcji protestacyjnej

Obaj oskarżeni zostali aresztowani 15 sierpnia br., kiedy składali kwiaty i wieniec pod pomnikiem ofiar Grudnia 1970 roku, mieszczącym się w pobliżu bramy stoczniowej. Nie wiadomo jeszcze, kiedy ma się odbyć przesłuchanie sądowe

3 grudnia decyzja o paszporcie

Danuta Wałęsowa powiedziała również, że 3 grudnia otrzymać ma decyzję w sprawie wniosku o paszport na wyjazd do Oslo, celem odebrania Pokojowej Nagrody Nobla, przyznanej mężowi

Uroczystość wręczenia nagrody ma się odbyć 10 grudnia

WŁADZA

w kłopotcie?

W specjalnej korespondencji z Warszawy, datowanej 19 listopada, *New York Times* pisze, że władze, zarówno centralne jak i na niższych szczeblach, drąży niepokój o to, jak zareaguje społeczeństwo na ogłoszony projekt podwyżki cen żywności. Rząd stara się rozładować napięcie, wywołane już przywróceniem kartek na tłuszcz, ogłosił nawet publiczne przeprosiny w tej sprawie, zaniepokojony falą gniewu w całym kraju

Ciąg dalszy str 6

Idealny Prezent

DLA MŁODZIEŻY, PRZYJACIÓŁ I WŁASNEJ BIBLIOTEKI

— PIĘKNIE WYDANA I ILUSTROWANA
KSIĄŻKA W JĘZYKU ANGIELSKIM PT
"HERITAGE — THE FOUNDATIONS
OF POLISH CULTURE"

Autor Ignacy Wieniewski. Trzecia Polska bastionem kultury zachodniej i chrześcijańskiej. Wydawca - Federacja Polek w Kanadzie

Cena \$7 00, przesyłka \$1 00

Czeki należy wystawiać na Polish Canadian Women's Federation. Adres c/o Mrs L. Sas Korczynski, 450 Walmer Rd., Apt 905, Toronto, Ont M5P 2X8. Zamówienia uprasza się wysyłać na powyższy adres. Książkę wysyłamy odwrotną pocztą na wszystkie kontynenty

1089 Queen St W, Toronto, Ont M6J 1H5

Z "UMIARKOWANYM" OPTYMIZMEM' BRNĄ W KRYZYS

Inflacja i planowane podwyżki cen

Przywołanie reglamentacji tłuszczów i zapowiedź nowej, wielkiej podwyżki cen żywności, ponownie doprowadziły opinię publiczną do temperatury wrzenia Społeczeństwo zdało sobie sprawę, że władze podejmują nową próbę obniżenia stopy życiowej i przy pomocy inflacji starają się przerzucić na społeczeństwo koszty swej polityki. Sytuacja stała się tak poważna, że głos na temat gospodarki i podwyżek zdecydował się zabrac kościół. Oświadczenie na temat podwyżek cen ogłosiła też podziemna Komisja Koordynacyjna Solidarności, a później wypowiedział się jeden z jej członków, przedstawiciel Mazowsza, Zbigniew Bujak.

Jednocześnie sytuacja gospodarcza kraju i nastroje opinii publicznej były tematem dwudniowego posiedzenia Komitetu Centralnego partii, który zebrał się w Warszawie. Uczestnicy 197 Konferencji Plenarnej Episkopatu Polski poświęcili problemom gospodarczym wyjątkowo wiele czasu i zajęli stanowisko w kilku konkretnych sprawach. Biskupi podjęli sprawę odpowiedzialności za kryzys i stwierdzili, że winy za obecny stan rzeczy nie ponosi naród. Jednocześnie Episkopat ponownie podkreślił potrzebę właściwych reform społeczno-politycznych, od których zależy zaufanie pomiędzy władzą a społeczeństwem.

Nawiązując do zamierzonej podwyżki cen i programu władz w tej dziedzinie, biskupi stwierdzili, że należy zrewidować dotychczasowe metody zapobiegania inflacji. W sprawie rekompensat Episkopat stwierdził, że podwyżki płac związane z podwyżką cen powinny być sprawiedliwe w stosunku do wszystkich. Szczególnej pomocy wymagają młode małżeństwa oraz najmniej uposażeni.

W tym samym komunikacie Episkopat nawiązał do projektowanej fundacji pomocy dla rolników indywidualnych i rzemieślników w Polsce, która jest dotychczas skutecznie blokowana przez władze PRL i wyraził nadzieję, że fundacja będzie mogła podjąć działalność w przyszłym roku.

Z oświadczenia Konferencji Plenarnej Episkopatu wynika, że biskupi podzielają krytyczną opinię społeczeństwa o rządowym programie gospodarczym, który prowadzi do coraz większego spadku stopy życiowej i oddala w daleką przyszłość perspektywę wyjścia z kryzysu.

Ciekawe jest stanowisko biskupów wobec podwyżek cen. Episkopat przestrzega przed ograniczaniem walki z inflacją do ciągłych podwyżek cen, które nie rozwiązują problemu inflacji, ale umożliwiają przerzucenie ciężaru kryzysu na barki najbiedniejszych. Biskupi raz jeszcze podkreślają potrzebę sprawiedliwych podwyżek płac dla wszystkich. Wezwanie to ma szczególnie wydzwięk jeśli zważyć, że planowane przez rząd rekompensaty dla wybranych grup społecznych, mogą już być za kilka miesięcy z nawązką pochłonięte przez inflację.

W tej sytuacji warto przypomnieć stanowisko Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej NSZZ Solidarności, która wypowiadając się przeciwko planowanym podwyżkom, ponownie podniosła hasło wprowadzenia podwyżek drożyznianych. Tylko takie automatyczne podwyżki, obliczane na nowo co kilka miesięcy, mogłyby uchronić społeczeństwo przed rosnącym wyzyskiem przez nie kontrolowany przez nikogo aparat władzy.

Władze twierdzą, że podwyżki są koniecznością gospodarczą. Do tego twierdzenia nawiązuje w czwartkowym oświadczeniu członek Tymczasowej Komisji Koordynacyjnej

Zbigniew Bujak, wyrażając opinię, że podwyżki cen umożliwią władzom dalsze zwiększenie wydatków na zbrojenia i wojsko. Według wiarygodnych analiz zachodnich, wydatki na zbrojenia w PRL zwiększyły się w zeszłym, katastrofalnym, roku — aż o dwadzieścia procent. W obliczeniu tym nie uwzględnia się wzrostu wydatków na Służbę Bezpieczeństwa i całą resztę aparatu ucisku.

Z atmosferą wzburzenia społecznego i troską Episkopatu Polski, kontrastuje ton referatu Biura Politycznego KC PZPR, wygłoszonego na Plenum przez sekretarza KC Manfreda Gorywodę. Referat jest utrzymany w tonie umiarkowanego optymizmu, zupełnie niezrozumiałego, jeśli zważyć postępującą stagnację produkcji, spadek stopy życiowej i nie kontrolowaną przez władze inflację (25% w tym roku). Podobnie jak tyle już razy w przeszłości, kierownictwo partii stara się w referacie przerzucić na kogoś innego winę za swoje niepowodzenia. Twierdzi, że winę za spadek stopy życiowej ponoszą zmniejszenie czasu pracy — czyli samo społeczeństwo — oraz sankcje zachodnie.

W sprawie podwyżek cen referat Biura Politycznego podtrzymał dotychczasowe stanowisko władz. Stwierdził, że wbrew odczuciom społeczeństwa i ocenom podziemnej Solidarności, nastąpił w tym roku rzekomo wzrost płacy realnej. Wzrost płacy realnej w tym roku rzeczywiście nastąpił, ale tylko dla etatowego aparatu partyjnego, aparatu propagandy i przemocy, natomiast prawie cała reszta społeczeństwa odczuła silny lub bardzo silny spadek stopy życiowej.

Nastąpiły też nowe, drastyczne przesunięcia w podziale dochodu narodowego. Powiększyła się ogromnie liczba ludzi, żyjących poniżej poziomu minimum egzystencji — tak jak i liczba funkcjonariuszy aparatu władzy i aparatu gospodarczego czy handlu, którzy wykorzystując swój dostęp do deficytowych towarów, zbijają krociowe fortuny. Starając się ukryć ten fakt, władze dążą do przerzucenia całej odpowiedzialności za spekulację na tak zwany sektor prywatny. W tej sytuacji rosnącej nędzy i powiększającej się różnicy pomiędzy najbiedniejszymi i najbogatszymi, pożądane z punktu widzenia równowagi gospodarczej podwyżki cen żywności, stają się dla narodu ciężarem nie do zniesienia. Tym bardziej, że władze PRL, które uniemożliwiły rzeczywistą reformę gospodarczą, tę jedyną drogę zwiększenia wydajności pracy oraz płac realnych, nie mają do zaoferowania społeczeństwu nic w zamian. Wzywają wciąż do ofiar, poświęcenia, nie potrafią jednak powiedzieć, czy i kiedy sytuacja się poprawi. Kiedy w sklepach będą towary, a społeczeństwo będzie stać na ich kupno.

O tym społecznym problemie nr 1 referat Biura Politycznego milczy. Natomiast rozważa się nad różnymi wycinkowymi kwestiami. O planie na rok przyszły referat mówi z szacunkiem, jako o programie działania partii, mimo że już w połowie tego roku było wiadomo, że ten dokument jest bezwartościowy. Jest zupełnie nierealny. Dowodem, że tak właśnie jest, staje się fakt, że tegoroczna inflacja jest o sto procent wyższa niż zakładany plan, oszczędności surowców i energii zanotowane przez statystykę są minimalne lub żadne, środki na inwestycje są pochłaniane przez przemysł ciężki, a konsumpcja jest nadal zepchnięta na daleki plan.

Tymczasem postępuje dekapitalizacja przemysłu, a zakłady, które były nowe kilka lat temu, teraz dosłownie się rozsypują, bo brak dewiz na części zamiennie i odpowiednią konserwację.

Taką właśnie sytuację, która grozi narodowi katastrofą, referat Biura Politycznego kwituje słowami: *Wyniki realizacji zadań społeczno-gospodarczych napawają umiarkowanym, ostrożnym optymizmem.*

BEZ KONCEPCJI

Zakończone w sobotę 19 listopada XIV Plenum Komitetu Centralnego PZPR MOGŁO ROZCZAROWAĆ WSZYSTKICH TYCH, KTÓRZY OTWARCIE, CZY PO CICHU, LICZYLI NA PEWNE ROZSTRZYGNĘCIA O ZNA CZNYM CIĘŻARZE GATUNKOWYM DLA ROZWOJU SYTUACJI W KRAJU. Poswięcono je problemom gospodarczym, tematowi, który bardziej niż cokolwiek innego zaprzęta w tej chwili uwagę społeczeństwa. Właśnie, że w ostatnich tygodniach władze wykazały rzadką, nawet w krajach realnego socjalizmu, niezręczność w podejściu do skomplikowanych spraw ekonomicznych.

Przypomnijmy choćby nieoczekiwane wprowadzenie kartek na tłuszcze, czy też propozycje przyszłorocznych podwyżek cen o skali przekraczającej wszelkie wyobrażenia. Istniały więc podstawy, by oczekiwać na plenum jakichś konkretnych, czy nawet sugestii zmian w kierunku pożądanym dla gospodarki i społeczeństwa. Nic takiego jednak nie miało miejsca.

Właściwie już referat wprowadzający, Manfreda Gorywody, dał przedsmak tego, co znalazło się później w uchwale końcowej. Mamy tu na myśli nie bardzo uzasadniony optymizm w stosunku do zjawisk charakteryzujących gospodarkę, a także fakt, że nie zdołano wyjść poza ogólne sformułowania typu pobocznych życzeń. W referacie stwierdzono na przykład, iż w zasadzie, udało się zahamować spadek stopy życiowej ludności. Twierdzenie to kłóci się nie tylko z odczuciem społecznym, i to większości społeczeństwa, a nie niektórych tylko jego grup, co sugeruje referat. Nie znajduje ono potwierdzenia w oficjalnych statystykach. W niedawno opublikowanym komunikacie Głównego Urzędu Statystycznego podano na przykład, że koszty utrzymania wzrosły w minionych 10 miesiącach o wiele silniej niż przychody pieniężne ludności. Dziwnie, jeżeli nie śmiesznie, brzmią pretensje zgłaszane pod adresem społeczeństwa, że ocenia stan gospodarki wedle warunków życia, nie zaś wedle wskaźników podawanych przez władze.

Tego rodzaju wywody i krytyczne uwagi na temat tak zwanych patologii w gospodarce, mały służyć słusznej rzekomo, prezentowanej przez partyjne władze linii wobec

problemów ekonomicznych. Taki był też sens końcowej wypowiedzi premiera Jaruzelskiego, w której warto wyróżnić dwa kluczowe punkty. Po pierwsze, zajął on stanowisko wobec ostatnich, niepopularnych posunięć władz, w szczególności wobec zapowiedzianych podwyżek cen. Stwierdził, że partia nie może załatwiać tylko spraw, które są popularne, lecz przede wszystkim takie, które są słuszne. Z czyjego punktu widzenia słuszne — nie wiadomo. Bo przecież nie z punktu widzenia społeczeństwa.

Po wtore, premier wypowiedział się za kontynuowaniem rządowej reformy, zwracając uwagę na jakoby pozytywne jej efekty w ostatnich miesiącach. Przy okazji nie omieszczał udzielić sobie pochwały, twierdząc, że w Polsce przymierzano się już kilkakrotnie do reformy, ale dopiero jego ekipa wykazała wystarczającą konsekwencję i upor. Można by tu dorzucić — w lansowaniu nieudanych koncepcji, czego efekty są widoczne gołym okiem. Pewien obraz tego, jak funkcjonuje owa namiastka reformy, można było uzyskać na podstawie licznych wypowiedzi uczestników plenum. Krytykowano nie tylko same rozwiązania wprowadzone do systemu, ale także nie uzasadniony optymizm czynników oficjalnych wobec tempa ich urzeczywistniania.

Uchwała końcowa nie przyniosła w zasadzie nic nowego, poza powtórzeniem, w nieco zmienionej formie, głównych postulatów referatu. Podkreślenie, że kluczowym zadaniem gospodarczym na rok przyszły jest wzrost produkcji rynkowej, w tempie znacznie szybszym niż produkcji ogółem, nie może usmierzyć obaw społeczeństwa, stojącego w obliczu dalszego spadku stopy życiowej. Na obietnicach kończyło się już wielokrotnie.

Wreszcie, kwestie przesunięć personalnych, na które chyba najbardziej liczone. Były to zmiany dość mało znaczące dla dalszego rozwoju sytuacji ekonomicznej, jeśli w ogóle. Do sekretariatu Komitetu Centralnego dokooptowano dwu szefów Komitetów Wojew, partii, Tadeusza Porebskiego z Wrocławia i Henryka Bednarskiego z Bydgoszczy. Mają oni zająć się problematyką gospodarczą w sekretariacie, co jednak nie wroży żadnego przełomu, jako że zaden z nich nie należy do autorytetów ekonomicznych. Nie należy oczekiwać, że wniosą oni jakis wkład do pozbawionej rozsądnymi koncepcji ekipy partyjnej.

Ciąg dalszy ze str. 1

Na szczęście w tych ciężkich dniach głodujący nie są sami. Trwa 24-godzinny strajk poparcia - który czterodniową głodówką otworzyła Danuta Jakubczyk, pielęgniarka z Hamiltonu. Codziennie zmienia się nocna warta przy głodujących. Niedzielną demonstracją poparcia przeszła oczekiwania organizatorów z PCAG i zaskoczyła przybyłych na nią polityków.

O ile w ubiegłym tygodniu liczbę demonstrantów obliczono na ok. 1500 osób, w niedzielę mimo deszczu i chłodu pojawiło się z pewnością o 200 osób więcej. Wskazywał na to długi zwarty szereg ludzi, który rozciągał się wzdłuż ulicy Lakeshore znacznie dalej niż to miało miejsce w ubiegłym tygodniu. Na demonstracji zebrano też znacznie więcej pieniędzy. Ponad 934 dolary - tylko na koszty związane z organizacją głodówki - ogrzewanie turystycznych samochodów i ich obsługę sanitarną. A także płyn zawierający witaminy i sole mineralne stanowiący jedyne pożywienie strajkujących. PCAG, organizator demonstracji rozliczy się publicznie z tych pieniędzy po zakończeniu głodówki.

Głodujący nie są samotni i w innym sensie - duchowym. Przed konsulem przewijają się dziesiątki ludzi pragnących im nieść słowa otuchy i nadziei. Przyjaciele, sąsiedzi, obcy. Co wieczór widzę tam księdza Ewczynskiego z parafii św. Teresy. Od wtorku aż do zakończenia głodówki będzie odprawiana o godzinie 9 wieczorem Msza Święta polowa.

Po 380 godzinach strajku choć ogromnie osłabieni fizycznie są w znakomitej kondycji psychicznej. Aktywność tych dni wyraźnie podtrzymuje morale grupy, z pewnością także zainteresowanie nimi opinii publicznej oraz polityków.

Na niedzielnej demonstracji obecny był burmistrz miasta, poseł do parlamentu prowincjonalnego Jurij Szymko, radny Krys Korwin Kuczynski i Ben Gryś. Za ich przybyciem, niecodziennie wszak w tak mało eksponowanym miejscu Toronto, dziękował im prezes okręgu KPK Jerzy Burski. Szkoda, że zabrakło prezesa KPK Jana Kaszuby, który jednak odwiedził głodujących w ubiegłym tygodniu i obiecał pomoc Kongresu.

Dopóki bowiem trwa strajk, pomoc ta jest konieczna i obowiązuje nas wszystkich.

Poniżej drukujemy wzór petycji do premiera Kanady Trudeau. Petycję taką podpisano podczas demonstracji. Osoby, które pragnęłyby do niej dołączyć, niech wytną ją z gazety i po podpisaniu imieniem i nazwiskiem i numerem telefonu wysłają do Ottawy. Wystarczy zaadresować list tak, jak w nagłówku apelu.

Hon. PIERRE E. TRUDEAU
Prime Minister of Canada
Ottawa

I, the undersigned, appeal to the Government of Canada to exert its increased pressure on the Polish Government, to release from Poland the families of the hunger strikers in Toronto, and permit them to be reunited in Canada.

Dramat głodówki

POSEŁ FLIS W OBRONIE GŁODUJĄCYCH PRZEMÓWIENIA W PARLAMENCIE

14 listopada 1983 r.

Mam zaszczyt i obowiązek przedstawić petycję około 800 nizej podpisanych mieszkańców okręgu Parkdale-High Park i innych regionów Ontario, którzy korzystając z tego historycznego i niezaprzeczalnego prawa, zwracają się do czcigodnego parlamentu z prośbą wspólną im wszystkim i z przekonaniem, że zostanie ona wysłuchana.

Nizej podpisani obywatele gorąco popierają strajk głodowy 10 polskich imigrantów, w nadziei, że rząd kanadyjski dopomoże ich żonom i dzieciom w połączeniu się w Kanadzie.

Złączeni tym wspólnym obowiązkiem, oddają się oni modlitwom.

15 listopada 1983 r.

POLSKA — UZASADNIENIE UDZIELANIA WIZ WYJAZDOWYCH RODZINOM IMIGRANTÓW

Z powodu ostrego kryzysu w Polsce, w chwili obecnej setki rodzin jest rozłączonych. Osoby, którym Kanada przyznała status stałego pobytu, z utęsknieniem oczekują na połączenie się z najbliższymi przebywającymi nadal w Polsce. Wiele z tych rodzin zostało rozdzielonych na okres dwóch, a nawet trzech lat, w rezultacie czego, przechodzą one psychiczne tortury. Szczególnego znaczenia nabiera to w sytuacji, kiedy w grę wchodzi dobro dzieci, pozbawionych odpowiedniego domu rodzinnego.

Wiele z tych osób wyczerpało wszystkie możliwe drogi prawne, aby sprowadzić swoje rodziny do Kanady. W dniu dzisiejszym, 10 takich osób przeżywa dziewiąty dzień strajku głodowego przed konsulem polskim w Toronto. Prawie 1000 osób wystosowało petycję, popierającą ich protest.

Pozostawione w Polsce rodziny spełniają wszystkie wymagania stawiane przez kanadyjski urząd emigracyjny. Pomimo tego władze polskie nieustannie odmawiają im wydania odpowiednich dokumentów, które umożliwiłyby im połączenie się z bliskimi w Kanadzie. Każda z tych rodzin otrzymała już co najmniej od 4 do 6 odmownych decyzji w sprawie dokumentów emigracyjnych.

Zwracam się do rządu kanadyjskiego, powodowany ludzkim współczuciem, z prośbą, aby nadal skutecznie występował przed rządem polskim w imieniu zarówno wszystkich tych rodzin, jak i innych, których mężowie, żony i dzieci chcą żyć razem, a nie w separacji.

METALOWCY Z BRAMPTON SOLIDARYZUJĄ SIĘ Z GŁODUJĄCYMI POD KONSULATEM PRL

Dave Patterson, kierownik Okręgu 6 związku zawodowego metalowców - United Steel Workers of America w Brampton w prowincji Ontario, przysłał nam następujący apel.

Obserwując wydarzenia polityczne w Polsce w ciągu ostatnich trzech lat, żywo zainteresowani strajkiem głodowym dziesięciu polskich uchodźców przed konsulem PRL w Toronto, chcemy wyrazić swe zaniepokojenie ich sprawą i nasze dla niej poparcie.

Zdecydowanie protestujemy przeciw łamaniu Porozumień Helsińskich, dotyczących podstawowych praw człowieka, przez wojskowy rząd PRL. Polska jest sygnatariuszem Porozumień Helsińskich i musi wywiązać się ze swych zobowiązań.

Solidaryzując się z uczestnikami głodówki, żądamy, aby Polska Rzeczpospolita Ludowa zaprzestowała karami członków Solidarności i innych uchodźców znajdujących się poza krajem, polegających na stosowaniu dyskryminacji wobec nich i ich rodzin.

Razem z nimi żądamy zwolnienia z więzień wszystkich więźniów politycznych i zezwolenia rodzinom głodującym w Toronto na opuszczenie Polski, aby mogli się połączyć z rodzinami.

Jesteśmy Kanadyjczykami różnych narodowości, pracownikami jednej z fabryk w Mississauga, członkami związku zawodowego United Steelworkers of America.

Local Union 6398,
United Steelworkers of America
11 listopada 1983

Następuje 76 podpisów. Podpisujący apel podali swe pochodzenie narodowe. Są wśród nich nie tylko Polacy, ale i Portugalczycy, Włosi, Niemcy, Jugosłowianie i rdzenni Kanadyjczycy.

TELEGRAM DO AMBASADORA PRL

Bob Rae, przywódca Nowej Partii Demokratycznej w Ontario i członek parlamentu prowincji Ontario, dnia 15 listopada wysłał następujący telegram do ambasadora PRL w Kanadzie.

Tekst podajemy w tłumaczeniu.

Jego Ekscelencja Andrzej Kacała

Z naciskiem zwracam się do Pańskiego rządu, by zezwolił na natychmiastowe połączenie się z rodzinami dziesięciu głodujących przed Pańskim konsulem w Toronto. Nie jest to kwestia polityki, lecz kwestia podstawowych praw człowieka. Cierpienie sprawiane tym ludziom jest niezaskuszone i niegodne żadnego rządu.

Bob Rae
Leader
Ontario NDP

Amerykański aktor filmowy Charlton Heston wziął udział w obiedzie, zorganizowanym przez posła do parlamentu ontaryjskiego Jurija Szymko. Obiad miał na celu zebranie funduszy na kolejną kampanię wyborczą posła.

Obecnych było blisko 900 osób, mimo iż koszt wstępu wynosił 150 dolarów od osoby.

Zaproszenie Hestona jako atrakcji wieczoru nie było przypadkowe. Jako aktor znany jest nie tylko z wielkich biograficznych rol filmowych (grał m.in. Ben Hura, Mojżesza czy Michała Anioła), z Oskara w 1959 roku, lecz także z roli ideału amerykańskiej męskości, którą kulturowo zarówno w swych hollywoodzkich filmach jak i w życiu publicznym.

Przyjaciel prezydenta Reagana znany jest z konserwatywnych i antysowieckich wystąpień.

W 1982 roku wziął udział w telewizyjnej debacie z innym popularnym, lecz lewicującym aktorem Paulem Newmanem, której przedmiotem było rozbrojenie Heston opowiadał się wówczas za zbrojeniem Zachodu. W licznych wystąpieniach podczas republikańskich wieców bronił wartości cywilizacji zachodnich i

domagał się jej obrony przed sowiecką penetracją.

Polakom na Zachodzie jest szczególnie bliski, gdyż był gospodarzem politycznego programu telewizyjnego "Let Poland be Poland", który zrealizowano w USA z udziałem światowych polityków, po ogłoszeniu stanu wojennego w Polsce.

Wybor Hestona był podyktowany także tym, że Szymko jest posłem w bardzo "polskim" okręgu wyborczym Toronto - High Park.

Aktor nie zawiodł oczekiwan gospodarza i gości. W jego wystąpieniu znalazły się akcenty antysowieckie. Aktor pochwalił decyzję rządu w Ottawie, badaną na terenie Alberta amerykańskiej rakiety Cruise, opowiedział się za dalszym zbrojeniem Zachodu, a po występie sfotografował się z chorągiewką Solidarności. Powiększone zdjęcie Hestona znalazło się wśród transparentów podczas demonstracji poparcia torontonskiego strajku głodowego, która miała miejsce 20 listopada przed konsulem PRL.

Posel Jurij Szymko Charlton Heston

HESTON W TORONTO

JEDYNY

NAPRAWDĘ KIESZONKOWY

KALENDARZYK

POLSKI

NA ROK

1984

★ MIŁY PREZENT GWIAZDKOWY ★

TYLKO

\$5.95

\$4.95 NA ZAMÓWIENIE
POCZTOWE

(ORAZ \$1 NA KOSZT WYSYŁKI)

Juz wkrótce w lepszych sklepach
polskich w Toronto, Montrealu i innych
miastach
ORAZ
NA ZAMÓWIENIE POCZTOWE

- ★ miękka i trwała oprawa
- ★ papier wysokiej jakości
- trzy kolory do wyboru:
  - ★ czarny
  - ★ błękitny
  - ★ bordo
- ★ przepisy kulinarne
- ★ przysłowia
- ★ polskie programy radiowe i telewizyjne

JAK ZAMAWIAĆ
KALENDARZYK

Proszę wypełnić poniższy kupon

Imię i nazwisko
Nr domu i ulica
Nr mieszkania
Miejscowość
Kod pocztowy

PROSZĘ O KALENDARZYK W KOLORZE

CZARNYM
BŁĘKITNYM
BORDOWYM

ZALĄCZAM CERTIFIED CHEQUE LUB MONEY ORDER NA
\$5 95 (\$4 95 za kalendarzyk oraz \$1 na koszt przesyłki)

Czek lub M O proszę wystawić na *Echo Tygodnia*

KUPON PROSZĘ WYCIĄC I WRAZ Z OPŁATĄ WYSŁAĆ NA ADRES

KALENDARZYK POLSKI
393 SHAW St
TORONTO ON
M6J 2X4

Termin wysyłki ok. 2 tygodnie

KARTKA Z KALENDARZA (W POWIĘKSZENIU)

STYCZEŃ 1984

1 Niedziela

NOWY ROK, NAJŚWIĘTSZEJ BOGURODZICY MARYI
Mieczysława, Mieszka, Konkordiusza, Odysusa

2 Ponedziałek

Bazylego, Izydora, Makarego, Odila, Strzezysława

3 Wtorek

Arlety, Beniamina, Danuty, Genowefy

4 Środa

Czcirada, Gustawa, Honorata, Marcelego, Włodzimierza

1940 - W Paryżu podpisa-
no polsko-francuską
umowę o formowaniu
wojska polskiego we
Francji

Święta
kościelne

Imiona polskie
współczesne
i słowiańskie

Ważne
rocznice —
historia Polski
w miniaturze
tysiąc lat
zakończonych
Nagrodą Nobla
dla Lecha Wałęsy

KACZMARSKI - GORZKIE PIĘKNO ROZPACZY

W związku z polemiką na łamach "Echa Tygodnia", dotyczącą występu Jacka Kaczmarzkiego i Krzysztofa Guga, pragnę w imieniu nas, grupy nowo przybyłych Polaków, dorzucić parę słów o naszych wrażeniach z ich występu w Buffalo w dniu 19 października 1983 r. w Unu Polsko-Amerykańskiej

Kaczmarzki z tasmą to nie to samo, co Kaczmarzki i Guga w bezpośrednim odbiorze. Spotkanie z nimi było dla nas dużym przeżyciem i pozostawiło wiele wrażeń i refleksji. W ten sposób chcemy im podziękować za piękny, pełen wzruszeń wieczór.

Łączę pozdrowienia dla Zespołu Redakcji

H S

(Nazwisko i adres znane redakcji)

Ucichły ostatnie dźwięki gitary. Piosenka zamilkła. W powietrzu wibruje ostre, przenikające piękno. Gorzkie piękno rozpacz. Wędrowni trubadur współczesności. Współczesności dalekiego zniewolonego świata. Oklaski. Publiczność stoi i bije brawo. Oczy błyszczą wzruszeniem. Czy wszystkie? Część nie rozumie. Nie rozumie w ogóle tej trudnej poezji i tego krzyku. Oni są już "stad". Coż może im wspiewać ten chłopiec o chmurnej twarzy? Polska jest pięknym krajem. Hotel "Forum". Odbudowana stolica. Zespół "Mazowsze" i stroje krakowskie. A teraz jest już lepiej. Nie ma czołgów na ulicach. Więc po co ten krzyk i ta rozpacz. Przejaskrawiona przesada młodości?

W mrocznej sali kilkadziesiąt osób. Mogło być ich pięć, dziesięć, więcej. Ale nie ma. Szkoda. Więc śpiewa dla tych co są. I dla tej mrocznej sali.

Jest ich dwóch. Słowem i gestem mówią. Słowem i gestem krzyczą. Historię swojego pokolenia. Historię tamtych straconych pokoleń. Jednostek, milionów, narodów. Zmarnowanych ludzkich istnień, zmarnowanych ludzkich nadziei. Trubadurzy tragiczni. Nie trzeba im oprawy, de-

koracji, barw, iluminacji i kurtyny. Są zwyczajni. Są prawdziwi. To nie wmurowana rola, choreografia i reżyseria. Ci chłopcy dają nam siebie. Dają nam za innych. Za zamkniętych murami milczenia, za szukających wolności daleko od swoich, za dręczonych i przesławianych, za pozbawianych nadziei i zniewolonych, za walczących. Dają nam swoją przedwczesną dojrzałość i zrozumienie głębi.

Co się stało z naszą szkolną klasą? Piosenka prawdziwa. Co się stało z ich pokoleniem? Z dynamicznym bogactwem młodości. Ilu opuściło Kraj? U ilu zmarnowano młody entuzjazm, który buduje społeczeństwa. Co się stało z ich klasą? Ilu powróci ze swojej wędrowki? Kiedy? A ilu oprze się przed deprawacją sumień?

Lecz źródło bije. Źródło czyste. I dlatego jest nadzieja. Oni są źródłem. Ci dwaj chłopcy ze zroszonym ze zmęczenia czołem. Zwyczajni i prawdziwi. I wielu, wielu innych. A więc krzycz, Jacku swoją piosenką. A Krzysiu swoim gestem. Budźcie tych, co nie widzą i tych, co nie słyszą. Niech zrozumieją, że i za nich też walczycie.

Czas mija. Pozostaje refleksja. To więcej niż tylko wspomnienie młodości, dynamicznej poezji. Refleksja potrzebna tym, którzy opuścili Kraj dawno, ale jeszcze bardziej tym, którzy przyjechali teraz. Oni powinni rozumieć lepiej i myśleć, że rozumieją. A zwłaszcza, że nie są tutaj tylko dla kawałka lepszego chleba, ale również i po to, aby żyć w wolnym Kraju. A cena wolności istnieje wszędzie. Tutaj także. I dlatego wszyscy musimy być obecni tam, gdzie mówią o Polsce i działają. Wszędzie tam, gdzie toczy się walka o wolność i prawa ludzkie. Bo o to walczą w Kraju nasi bracia, siostry i przyjaciele. To zobowiązuje.

I jeszcze jedno. Po koncercie pytamy Krzysztofa, kiedy przyjedzie znowu. Za rok? - "Za rok wszyscy wrócimy do Polski" - odpowiada z naciskiem. I za tę wiarę też mu dziękuję. To pomaga.

H S

Buffalo, listopad 83

MIR, POKÓJ, PEACE, PAIX...

Ponad dwustu ludzi zginęło w Libanie, bo stali na straży pokoju. Jak widac nie wszyscy, którzy o pokój walczą ponoszą tak ciężkie straty i nikt z cynicznych i obłądnych maniaków, którzy przez cały tydzień zakłocali normalne funkcjonowanie miast nie zarobił nawet guza na czole. Bo zupełnie co innego jazgotac chorem oklepane frazesy i pyskować wiedząc, że nic z tego powodu nie grozi, a zupełnie co innego naprawdę starac się aby pokój stał się rzeczywistością.

Ciekaw jestem ilu uczestników spędów w Ottawie, Toronto, Montrealu, itd. zgodziłoby się na prawdziwą walkę o pokój. Podejrzewam, że niewielu, bo w sumie są to demonstracje filozoficzne i pragmatycznie podbudowanego ichorostwa i karierowiczostwa.

Jezeli w czasie marszu pokojowego lansuje się hasło pt "Chcemy żyć" to dobrze byłoby zdac sobie sprawę, że o życie trzeba czasami - choć odrobinę - powalczyć. Inaczej może okazać się, że życie stało się egzystencją. Co oczywiście nie zostanie zauważone przez przywódców hysterii antywojennej ze względu na poziom ich intelektu.

GRENADA, GRENADA, GRENADA MAJA

Na tle wydarzeń związanych z Grenadą nasza mnie myśl, że nie jest to pierwszy tego typu wyskok dokonany przez Amerykanów. O poprzednich nie bardzo się pamięta, ale jeden został dość dokładnie zbadany i opisany przez historyków - mianowicie napasc Amerykanów na Normandię w 1944 roku. Wtedy też załatwili sobie sprzymierzców i pomagali im w tej brudnej robocie Angliści, Kanadyjczycy i sprzymierzcenci. Ci strasznie teraz są przeciwni. A napasc była ewidentna. Francja miała swój legalny rząd w Vichy. Rząd, który nie powstał w wyniku żadnej rewolucji pałacowej czy koszarowej tak jak na Grenadzie. Południowa Francja była w legalnym posiadaniu Niemiec zgodnie z umową podpisaną w 1940 roku w Compiègne. We Francji nie było w tym czasie ani jednego studenta amerykańskiego. Ludność o pomoc nie prosiła i nie bardzo wiadomo czy chciała bo kabarety, kafejki i burdele prosperowały jak nigdy przedtem. Nie znam statystyk, ale podejrzewam, że w wyniku napasci Aliantów zginęło we

F
E
L
I
E
T
O
N

WYSYŁKA TKANIN DO POLSKI

przez naszą firmę przyniesie Państwa krewnym w kraju

Legalną drogą,

PONAD 1.000 złotych ZA KAŻDY 1.00 \$ can.

zainwestowany przez Was

Obecnie na składzie 12 kolorów materiału bukły, zorzety, materiały karnawałowe i sylwestrowe
CENA

2 70 \$ can za metr z kosztem wysyłki lotniczej

2 35 \$ can za metr z kosztem wysyłki morskiej

Zamówienia telefoniczne i listowne wraz z adresami odbiorców, czekiem lub money order prosimy przysyłać na adres

WOSIK EXPORT IMPORT Inc

3509 ST LAURENT Blvd

MONTREAL P Q H2X 2T6

TEL 845 - 9155 (kierunkowy 514)

telex SERVSHIP 0525778

WYTNIJ

ZACHOWAJ

POKAZ ZNAJOMYM

red Magda CZYZYCKA

LIRYKA

Wisława Szymborska, urodzona w 1923 roku, debiutowała w 1945 r., od 1952 r. członkini zespołu redakcyjnego krakowskiego "Zycia Literackiego"

Poezja Szymborskiej to ciągle poszukiwanie sensu istnienia w prostym świecie codziennych doznań, to pełna akceptacja życia intymnego, tak w sferze duchowej, jak i cielesnej

Wiersze Szymborskiej nie odzwierciedlają tylko i jedynie uczuć osobistych poetki, są kwintesencją problemów ogólnoludzkich i zbiorowych. Poezję Szymborskiej określić można jako poezję filozoficzną, choć nie omija ona spraw związanych z płaszczyzną erotyczną. Krytycy nazywają poetkę "mistrzynią w zarysowywaniu portretów jego i jej"

Twórczość Szymborskiej została uznana za jedno z najwbitniejszych zjawisk we współczesnej poezji polskiej

*****

KLUCZ

Był klucz i nagle nie ma klucza
Jak dostaniemy się do domu?
Może ktos znajdzie klucz zgubiony,
obejrzy go - i coż mu po nim?
Idzie i w górę go podrzuca
jak brytkę żelaznego złomu

Z miłością, jaką mam dla ciebie,
gdyby to samo się zdarzyło,
nie tylko nam całemu światu
ubylałyby ta jedna miłość
Na obcej podniesionej ręce
żadnego domu nie otworzy
i będzie formą, niczym więcej,
i niechaj rdza się nad nią sroży

Nie z kart, nie z gwiazd, nie z krzyku pawia
taki horoskop się ustawia

*****

Bez tytułu

Tak bardzo pozostali sami,
tak bardzo bez jednego słowa
i w takiej niemotności, że cudu są godni -
gromu z wysokiej chmury obrocenia w kamień
Dwa miliony nakładu greckiej mitologii,
ale nie ma ratunku dla niego i dla niej

Gdyby ktos chociaż stanął w drzwiach,
cokolwiek, choć na chwilę, zjawilo się, znikło,
pocieszne, smutne, zewsząd, znikąd,
budzące śmiech albo strach

Ale nic się nie zdarzy. Żadne, samo z siebie,
nieprawdopodobienstwo. Jak w mieszczańskiej dramacie
będzie to prawidłowe do końca rozstanie,
nie uswietnione nawet dziurą w niebie

Na sciany niezachwianym tle,
żałośni jedno dla drugiego,
stoją naprzeciw lustra, gdzie
nic oprócz odbicia dorzecznego

Nic prócz odbicia dwójga osób
Materia ma się na baczności
Jak długa i szeroka i wysoka,
na ziemi i na niebie i po bokach
pilnuje przyrodzonych losów
- jak gdyby od sarenki naglej w tym pokoju
musiało runąć Universum

*****

fundusz papieża Jana Pawła II
dla polskich sierot i opuszczonych dzieci
12 denison ave
toronto ontario M5T 2M4

Fundusz wysłał ostatnio telegram do Senatora Dr S HADASZA do OTTAWY i do AMBASADORA PRL w OTTAWIE o następującej treści

Fundusz Papieża Jana Pawła II Dla Polskich Sierot i Opuszczonych Dzieci jako organizacja charytatywna, której przewodnią ideą jest dobro dziecka, apeluje do PANA SENATORA - PANA AMBASADORA PRL o podjęcie staran zmierzających do połączenia rodzin dziesięciu Polaków, którzy przebywają na strajku głodowym przed konsulatem polskim w Toronto

Telegram przekazano 17 listopada br godz 6 15 i 6 45 po południu

1 Z Bąk	3 00
2 L Bielecki	5 00
3 Barbara Bilicz	10 00
4 Teresa Buczowski	10 00
5 Cz Chądziński	2 00
6 B Chwojnicki	10 00
7 Barbara Dec	5 00
8 Felicja Dyrkacz (Mississauga)	20 00
9 A Dzieciowski	5 00
10 FEDERACJA Kobiet polskich Ogniwo #1	500 00
11 D Gianatte	2 00
12 Z Grulinska	4 00
13 M Gwiazda	4 00
14 S Iwanciw	1 00
15 Alicja Juszcak	5 00
16 J Kaczorowski	5 00
17 W Kępnik	20 00
18 B Kitowski	5 00
19 Z Knapczyk	2 00
20 A Koczma	5 00
21 KOŁO Polek Grupy 1 - 7	200 00
22 M Krawczyk	5 00
23 I Krol	5 00
24 Irena Kupiec	5 00
25 H Kurbat	3 00
26 Franciszka Kurys	10 00
27 Bronisław Laskowski	100 00
28 G Lewicka	1 00
29 Franciszek Lisowski	70 00
30 J i J Łucki	50 00
31 M Łukasiewicz	2 00
32 A Łysenko	2 00
33 Madeline Macdonald	5 00
34 Genowefa Mackiewicz	25 00
35 W Marczyński (Great Britain)	27 11
36 MARIE CURIE SKŁODOWSKA Association	1,000 00
37 A K Michalski (Etobicoke)	10 00
38 A Moldawa	2 00
39 N N	2 00
40 N N	10 00
41 N N	5 00
42 N N	2,000 00
43 Maria Olczak (Orillia)	10 00
44 J Onyszkiewicz	4 00
45 PARAFIA SW KAZIMIERZA-zbiorka przed kościołem 31 10 83	839 67
46 PARAFIA SW TERESY - zbiorka przed kościołem 31 10 83	119 57
47 PARAFIA SW STANISŁAWA KOSTKI - zbiorka przed kościołem 23 10 83	171 00
48 PARAFIA SW STANISŁAWA KOSTKI - zbiorka przed kościołem 31 10 83	250 30
49. PARAFIA SW STANISŁAWA KOSTKI - zbiorka przed kościołem 6 11 83	244 42
50 PARAFIA SW STANISŁAWA KOSTKI - zbiorka przed kościołem 13 11 83	356 00
51 C Perlman	2 00
52 Maria Pokrzywa (Fort Erie)	7 00
53 R Popenda	5 00
54 Maria Remerowski (Cornwall)	10 00
55 Jean Rouet (Cornwall)	10 00
56 M Sicinska (Montreal)	15 00
57 Halina Smigielski	30 00

58 Julian Smigielski	100 00
59 Zofia Sochacka	25 00
60 S Stanis	3 00
61 STOWARZYSZENIE LOTNIKOW w KANADZIE SKRZYDŁO "WARSZAWA" #430	200 00

52 STOWARZYSZENIE WETERANOW ARMII POLSKIEJ Placowka ★ 14 oraz 2 KORPUS 422 07

63 S Steckiewicz	5 00
64 Czesława Sroka	5 00
65 D Szylak	5 00
66 Władysław i Nelli Turzański (Etobicoke)	20 00
67 Weronika Walkiewicz	7 00
68 Bronisława Wątroba	3 00
69 Natalia Waskiewicz	4 00
70 Irena Wawrzonek	5 00
71 M Wojtasik	3 00
72 Lois Wood	50 00
73 Kazimierz Wrzosek	10 00
74 W Zborowski	30 00
75 E Zemski	5 00
76 Bronisława Zub	50 00
77 Rodzina Diner i W W Kornatowscy (Bracebrigde)	25 00

R a z e m 72 13 14

Ogółem zebrano od dnia 10 07 83 do dnia 15 11 83 -

18 125 59

Wszystkim ludziom dobrej woli oraz organizacjom, składowym serdeczne podziękowanie za nadesłane ofiary, które umożliwiły sprowadzenie z Polski do Kanady chorej dziewczynki na leczenie i operację Msza sw o błogosławieństwo

Boże dla wspomocycieli Funduszu Papieża Jana Pawła II dla Polskich Sierot i Opuszczonych Dzieci, zostanie odprawiona w niedzielę 8 stycznia 1984 r o godzinie 12 15 w Kościele Sw Stanisława Kostki w Toronto, przy 12 Denison Ave

Jednocześnie podajemy do wiadomości, że we Wtorek - 15 listopada br Urszula Ledwon wraz z Matką, po szczęśliwie przebytej podróży wylądowała na lotnisku Mirabel - Montreal Na lotnisku oczekiwała Pani C Radecka, która Matkę z Córką zabrała do Ottawy Ponieważ Dr W Bo-bechko obecnie przebywa na konferencji w Stanach Zjednoczonych, skąd wraca w najbliższą niedzielę, Urszula z Matką pozostanie w Ottawie na 3-dniowym wypoczynku

Po przyjeździe do Toronto zatrzymają się w domu Państwa Jozefa i Jadwigi Łuckich Pierwsze badania Urszuli odbędą się w Klinice Ortopedycznej w poniedziałek 21 listopada 1983 r

Informacje, które Państwu przekazujemy otrzymaliśmy bezpośrednio z Ottawy od Senatora Dr Stanisława Hadasza

O wyniku badań i przebiegu leczenia Urszuli będziemy informować czytelników na bieżąco

Za Zarząd Ks Edward Świętek OMI - prezes Jadwiga Zywicka - wiceprezes

Jan Stocker - dyrektor Toronto dnia 17 listopada 1983 roku

KOMISJA EDUKACYJNA przy CREDIT UNION SW STANISŁAWA i SW KAZIMIERZA zaprasza całą polonię na zabawę taneczną która odbędzie się w budynku Credit Union (220 Roncesvalles Ave , sala na gorze), w dniu 26 listopada 1983 r o godz 8 0 wieczorem Gra doskonały zespół "Batory Band" Wstęp \$8 00 od osoby Całkowity dochód przeznaczony jest na Polski Ośrodek Duszpasterski w Rzymie

Victoria torontońska

Zachęcony błędami ortograficzno-stylistycznymi w tekście plakatów obwieszczających widowisko sceniczne pt "Victoria wiedeńska", udałem się na spektakl ow z pewną dozą niewiary i wątpliwości Uczucia te spotęgował widok sali, wypełnionej w części tylko przez niewielką grupę amatorów teatru siedzących z płaszczami na kolanach i jakby gotowych do wyjścia pod osłoną ciemności

Jakoz okazało się inaczej Widowisko, pomyslane w stylu "son et lumiere" (nie znającym hiszpańskiego wyjasniam że nie oznacza to "syna z lemiem", ale "światło i dźwięk"), zasługuje ze wszech miar na pochwałę i komplementy Jest to szlachetna, autentyczna i odważna próba wypełnienia pustki w naszym polonijnym życiu kulturalnym dotychczas ograniczonym zasadniczo do piknikow w lecie i zabaw przy dźwiękach amatorskich "orkiestrantów" w karnawale Proba ta, byc może nie zadowoli całego tabunu eks-debutantek kręcących noskami na "brak teatru w Kanadzie", ale za to chętnie wyzywających się na polonijnych parkietach w tzw chicken dance, tym niemniej jej walory patriotyczno-artystyczne są niezaprze-czalne

Rzecz traktuje o zwycięstwie Jana III Sobieskiego pod Wiedniem i politycznych implikacjach tego faktu, podkreślając aspekt przynależności Polski do świata chrześcijańskiego i dążenie narodu do wolności, jako zasadnicze wyznaczniki polskiego myślenia patriotycznego Symbolika postaci Jana III Sobieskiego zostaje wymownie podkreślona obrazami ukazywanymi na ekranie i świetną recytacją spinając w jedną kłamrę zwycięstwo polskiego oręża pod Wiedniem z końcowymi zdjęciami robotników w Gdansk i manifestacji strajkowych okresu "Solidarnosci Zamknięcie stanowi odegranie hymnu Boże, cos Polskę", który obecni na sali, powstawszy, ze wzruszeniem śpiewają z ręką wyciągniętą w znaku "V"

Za tę szczególną lekcję historii winniśmy być wdzięczni autorom widowiska, pp Małgorzacie i Pawłowi Jedlewskim Pracując "con amore", przygotowali tekst i wyreżyserowali spektakl, którego nie powstydziliby się i poważniejsze sceny Stanowi on uskrzydlenie naszej rzeczywistości polonijnej i powiew energii twórczej która - byc może - okaze się kinetyczną Jedlewscy wykazali zdumiewającą znajomość warsztatu scenograficzno-reżyserskiego i niewątpliwie należy im się uznanie za wyniesienie widowiska ponad poziom "jasełek i herodów" Na szczególne podkreślenie zasługuje tekst Jedlewskich utrzymany we właściwej stylizacji epoki (kwestie aktorów) lub wartko się toczący (narracja) oraz przygotowanie tekstowe nagranych Ta strona widowiska jest bez zarzutu I tutaj należałoby zwrócić uwagę Szan Dyrekcji (pozal się Boże!) Prasowych naszych pism na pp Jedlewskich Panowie - toz to macie "gotowych" redaktorów na podorędzu!

Nieco słabiej wypada widowisko pod względem aktorskim Niewątpliwie najlepszy jest p Jedlewski (skąd on się wziął w Toronto?) W roli Jana Sobieskiego zaprezentował się on bardzo dobrze, wykazując właściwe ustawienie głosu, dobrą dykcję i pewność w operowaniu gestem Dobrze wypadł także w roli nuncjusza p Kolaczynski, który głosem dowodzącym świadomości wagi stosunków i protekcji podawał frazę czysto i właściwie Na wyróżnienie zasługują także panowie Sojka-Wilmanski w roli księcia Lotaryńskiego i Syrokomla jako Ibrahim Pasza Pan Sojka-Wilmanski-Lotaryński brawurowo zatakował postać Dokonczenie str 11

KOŁA PRZYJACIOŁ HARCERSTWA w Toronto

zapraszają na tradycyjny bal "KOLOROWE LIŚCIE"

który odbędzie się w sobotę dnia 26 listopada o godz 8 wieczorem do 1 w nocy w sali SPK, 206 Beverley

Kolacja o godz 9 wieczorem Strojem wieczorowy Wstęp 20 dolarów dorosli 15 dolarów studenci

PRAWO I TY

Mecenas January

BAILMENT

PRZEKAZANIE WŁASNOŚCI

W ZASTAW

LUB ZA PORĘCZENIEM

Ciąg dalszy

Przekazanie własności na przechowanie

Bailment for safe-keeping

Osoba, która przechowuje powierzoną jej cudzą własność określana jest w tym przypadku w języku prawniczym jako magazynier (*warehouseman*) i w określonych granicach ponosi odpowiedzialność prawną za rzeczy powierzone jej na przechowanie. Mianowicie, ma obowiązek obchodzić się z powierzonymi jej na przechowanie przedmiotami tak, jak obchodziłaby się z nimi zwyczajna, ostrożna osoba (*as an ordinary prudent man*). Jeśli zaniedba tych zwykłych środków ostrożności, prawo składa na nią odpowiedzialność za powstałą

szkodę. Na przykład, jeśli przyjmujemy od znajomych udających się w daleką podróż, kufer z odzieżą na przechowanie, mamy obowiązek troszczyć się o powierzoną nam własność tak, jak troszczyłaby się o nią przeciętna, lecz ostrożna osoba. Wydaje się, że zamedlalibysmy tej powinności, wstawiając kufer do wilgotnej piwnicy. Gdyby rzeczy uległy zniszczeniu na skutek wilgoci, według prawa winni byłibysmy znajomym odszkodowanie.

Magazynier, czyli ten kto przyjął cudzą własność na przechowanie, **nie odpowiada** za straty spowodowane pozorem, pod warunkiem, że udowodni, iż strata nie powstała na skutek jego własnego niedbalstwa.

W wielu przypadkach przechowywanie cudzej własności jest usługą świadczoną odpłatnie i omawiane w tym paragrafie przepisy odnoszą się właśnie do tych sytuacji.

Typowym przykładem są szatnie, lub wieszaki na odzież klientów w restauracjach. Jak sami zapewne wiemy z własnego doświadczenia, kapelusze i płaszcze w restauracjach i kawiarniach często giną, zabierane rozmyslnie lub przez pomyłkę przez innych klientów. Normalnie właściciel restauracji odpowiada za te zaginione przedmioty. Moze się jednak od tej odpowiedzialności uwolnić, umieszczając w widocznym miejscu ostrzeżenie dla klientów, że kierownictwo zakładu za zaginione przedmioty nie odpowiada.

Zastaw (Pledge or pawn)

Moze mieć miejsce szczególna sytuacja, w której ktoś oddaje osobistą własność jako zabezpieczenie zaciągniętego długu. Zakłady pożyczające pod zastaw, czyli lombardy, można było dawniej znaleźć w biedniejszych dzielnicach niemal na każdym rogu. Dzis prawie całkiem znikły, choć w większych miastach tu i owdzie

jeszcze można je znaleźć, pod szyldem *Pawnbroker*. Żółte kartki torontonskiej książki telefonicznej wymieniają szereg takich zakładów, lecz po dokładniejszym zbadaniu tych ogłoszeń okazuje się, że tylko jeden z nich — Williams & Co Ltd udziela natychmiastowych pożyczek "pod zastaw brylantów, zegarków, bizuterii, maszyn do szycia, kijów golfowych, maszyn do pisania, aparatów fotograficznych, radiowych i telewizorów". Wydaje się więc, że jest to jedyny prawdziwy lombard w Toronto.

Zakończmy już jednak tę przydługą dygresję o lombardach stwierdzeniem, że prawo wymaga, aby panowie Williams i spółka traktowali oddane im zastaw brylanty i inne przedmioty "z właściwą troską" — *with due care*. W przeciwnym wypadku prawo nakłada na nich odpowiedzialność za zaistniałe szkody. Wyobraźmy więc sobie, że pan Williams z Church Street byłby w kłopotcie, gdyby w pośpiechu zapomniał zamknąć na klucz swój unikalny lombard i gdyby tej samej nocy zginęły zostawione u niego w zastaw brylanty (zakładając, że ktoś je tam rzeczywiście zostawił).

PRZYPADKI SPECJALNE

Odpowiedzialność przewoźnika
Liability of Common Carrier

Przewoźnikiem (*common carrier*) w rozumieniu prawa jest osoba, która dla zysku zajmuje się przewozem towarów lub rzeczy na zlecenie każdego, kto chce skorzystać z tej usługi. Z wyjątkiem pewnych szczególnych sytuacji, przewoźnik ma nałożony przez prawo obowiązek bezpiecznego dostarczenia powierzonych mu towarów lub rzeczy na miejsce i odpowiada za wszelkie wynikiłe straty, **nawet jeśli odpowiednio troszczył się o przewożoną własność**.

Przewoźnik **nie odpowiada** za szkody wynikiłe na skutek dopustu Bożego (klęska elementarna, np. powódź), działań wojennych, lub na skutek wrodzonych defektów w przedmiotach powierzonych do przewozu. Nie odpowiada również za normalne zużycie przewożonych rzeczy lub towarów.

Ciąg dalszy za tydzień

PRZEGRANA

dokonczenie ze str. 2

francuskim wyłomie w szeregach pacyfizującej lewicy zachodnioeuropejskiej. Otóż prezydent Francji, socjalista Mitterand, w wystąpieniu do narodu francuskiego w dniu 16 listopada powiedział, że "Wschód produkuje pociski rakietowe, a na Zachodzie rozwijają się pacyfisci" i bez zadnego owijania w bawełnę podkreślił, że Francja odpowiada się całkowicie za rozmieszczenie raket amerykańskich na terenie Europy Zachodniej. Jeśli, dodał Mitterand, nie będzie równowagi sił, "wojna stoi za naszymi drzwiami".

Sama Francja, co prawda, jeszcze z powodu decyzji de Gaulle'a nie może rozmieszczyć amerykańskich pocisków na swym terytorium, gdyż nie dopuszcza żadnej broni zagranicznej u siebie, ale znakomicie rozumie, że, pomimo szeroko reklamowanej niezależności swego systemu wojskowego, nie jest całkowicie samowystarczająca obronnie.

W swym wystąpieniu Mitterand jednoznacznie potępił pacyfistów jako tych którzy obiektywnie osłabiają zachodnioeuropejski system obrony. Wystąpienie Mitteranda osłabiło z pewnością pozycję pacyfistów w krajach w których ma nastąpić rozmieszczenie amerykańskich raket oraz dowodząc jednolitego stanowiska Zachodu osłabiło pozycję przetargową Moskwy (nawiasem mówiąc wystąpienie Mitteranda rzuca światło na różnicę pomiędzy stanowiskiem socjalisty u władzy a socjalisty w opozycji (Labour Party i SPD).

Oby dzieło było kontynuowane i przegrana runda zamieniła się w przegranie ostateczne **SWIATOWIT**

Z ZAGRANICY

● **Partyzanci UNITA** zwalczający reżim komunistyczny w Angoli toczą walki w odległości 100 km od stolicy Angoli i kontrolują około 3/5 terytorium Angoli.

● W stolicy Grecji Atenach dwaj nieznani terroryści strzelając z pistoletu zabili kapitana amerykańskiej marynarki wojennej i jego szofera Greka, w momencie gdy limuzyna ambasady amerykańskiej, w której jechali zatrzymała się na czerwonym świetle. W grudniu 1975 roku terroryści zastrzelili w Atenach szefa komórki CIA w Grecji Lewicowa.

"Organizacja Rewolucyjna im 17 listopada" wzięła odpowiedzialność za tamto morderstwo 17 listopada 1973 roku policja grecka wsparta przez czołgi wdarła się do Politechniki Atenskiej i zakończyła jej strajk okupacyjny. Podczas szturmu policji zginęło kilkadziesiąt osób.

● **2000 brytyjskich chuliganów-kibiców demoluje Luksemburg**. Po meczu piłkarskim w ramach eliminacji mistrzostw Europy Luksemburg-Anglia, wygranym przez Anglię 4:0, około 2000 kibiców brytyjskich wyszło na ulicę 350-tysięcznego Luksem-

UWAGA POLONIA W OTTAWIE

Jeżeli chcesz pomóc rodzime w kraju wysyłając paczkę, przekaż pieniądze lub owoce cytrusowe skorzystaj z usług nowego otwartego przedstawicielstwa firmy

POLIMEX SOSNA LTD.

33 ELTERWATER NEPEAN

TEL. 596 - 6640; 828 - 7358

Odbieramy paczki z domu

Zapamiętaj! POLIMEX

dostarczy paczki do domów Waszych najbliższych w Polsce

burga demolując sklepy, restauracje, obiekty użyteczności publicznej i bijąc przechodniów 600 policjantów i żołnierzy Luksemburga przywróciło spokój z wielkim wysiłkiem. Rzecznik rządu Luksemburga oświadczył, że szkody wynoszą dziesiątki tysięcy dolarów i że rząd zwróci się z żądaniem odszkodowania do Angielskiego Związku Piłki Nożnej.

● **Były premier Australii był chuliskim szpiegiem**. Takie jest zdanie gazety australijskiej "The Melbourne Age", która podała, że był premier Harold Holt nie utonął jak się przypuszcza w 1967 roku, ale podczas kąpieli w morzu odpłynął daleko od australijskiego brzegu i został zabrany przez dwóch chińskich pływaków do oczekującej na niego podwodnej łodzi chińskiej, która popłynęła z Holtem do ChRL. Według gazety Holt zdecydował się na ucieczkę, gdyż obawiał się, że ASIO - australijska służba wywiadowcza znajduje się na jego

tropie. Wdowa po premierze oświadczyła, że jej mąż nigdy nie był szpiegiem i że posądzenie go o szpiegostwo na rzecz ChRL uwalnia jego pamięć i jest wiertym kłamstwem.

● **Indie zakupią bron w Europie Zachodniej**. R Venkataraman, minister obrony Indii oświadczył, że Indie wkrótce zakupią nowoczesną bron w Europie Zachodniej. W grę wchodzi głównie zakupy w W Brytanii, Francji i Szwecji. Głównym dostawcą broni do Indii jest ZSRR.

● **Zimbabwe kawały na temat głowy państwa mogą przynieść 5 lat więzienia**. W komunistycznym Zimbabwe (była Rodezja) naniesiono poprawki i uzupełnienia do kodeksu karnego. Według jednej z nich przestępstwem karanym więzieniem do lat 5 i grzywną w wysokości do 1000 dol. jest podważanie autorytetu głowy państwa, rozpowszechnianie uczucia wrogości do niej oraz jej osmieszanie.

UWAGA!

Zniżkowa

prenumerata

1 kcha Tygodnia
dla nowych Czytelników

tansza o 30%

Tylko \$17.50

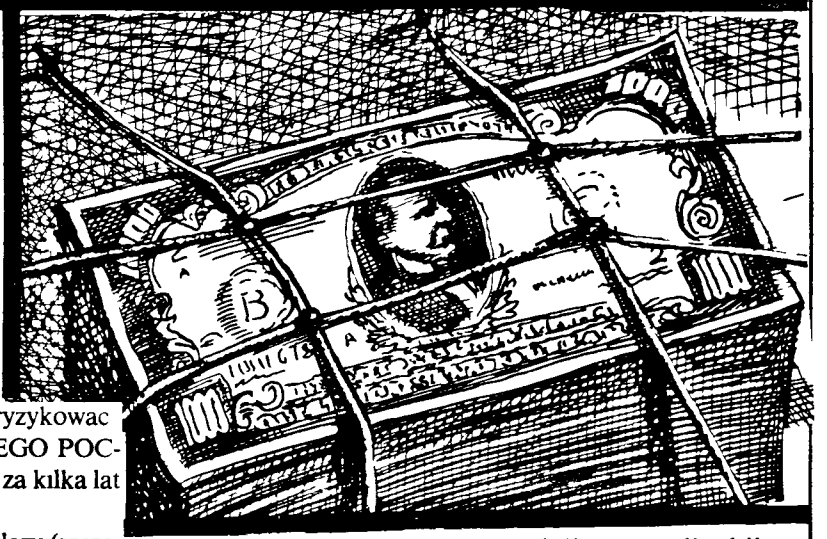
za pół roku

● Czek lub Money Order prosimy wystawić na 1 czno tygodnia.
● Na odwrotcie podać imię, nazwisko, adres i kod pocztowy.
● Adres: 11118 Str. z / Reweluj gory

poradnia „zaufanie”

PIE- NIĄ- DZE

Pani Danuta P pisze

Jestesmy tu juz ponad rok, a wciaż nie umiemy dobrze gospodarowac pieniędzmi. Ostatnio wpadliśmy w duże tarapaty finansowe (mamy dwoje dzieci, a mąż pracuje tylko part-time). Wierzyliśmy, że mamy tu dużo przyjaciół, którzy nam pomogą. Tymczasem przesyłaliśmy kilka upokarzających dla nas odmów: "zbieramy pieniądze na emeryturę", "płacimy wysoki mortgage" itp. Jedni znajomi wreszcie nam pożyczili, ale po ich zachowaniu wnosimy, że z całej przyjaźni już nic nie będzie. Czy tak się musiało stać?

Nasza odpowiedź

Niezbyt miła przygoda, która zdarzyła się Państwu w związku z pieniędzmi należy niestety zwykle do repertuaru DOSWIADCZEN KONIECZNYCH, przez które musi przejść większość nowo przybyłych. Po to, by nigdy nie popełnił błędów mechanicznego przenoszenia swoich nawyków finansowych z Polski na Zachód (Kanada nie jest tu przecież żadnym wyjątkiem).

W Polsce większość nie ma nic. Brakuje Ci pieniędzy? Dzwonisz do mamy, brata, kuzyna, przyjaciela. Nie mieć pieniędzy to nic wstydliwego, to po prostu normalny sposób życia przy kulawym i nieprzewidywalnym budżecie "Normalka". Jeśli tylko osoba, do której się zwrócisz o pomoc, ma pieniądze, najpewniej ci je pożyczą. Bez specjalnych dąsów i dawania ci do zrozumienia, że robi łaskę.

Na Zachodzie stosunek do pieniądza jest diametralnie różny.

Większość je ma, większość je CENI i większość nie ma w codziennym zwyczaju szastać nimi, żyć od pensji do pensji i pozbywać się bankowego procentu pożyczając komukolwiek. Wszelkie oszczędności są zazwyczaj skrzętnie ułożone na różnych "bondach" i wysokooprocentowanych wkładach bankowych. Gdy wyjmę - stracę - myślę przeciętny Kanadyjczyk, zastanawiając się przy tym, czy warto ponosić tak duże ryzyko (również związane z niepewnością) dla kogoś, kto w oczywisty sposób nieudolnie gospodaruje swoimi pieniędzmi.

"Nie masz pieniędzy - żyj skromnie - to twoja sprawa - nie zwracaj innym głowy" - to zwykły sposób myślenia na Zachodzie. Nam też było ciężko, nie dojadaliśmy, dzieci sprzedawały gazety i myły okna w samochodach, a jednak przetrwalismy.

Czasami reakcji tej towarzyszy niezamierzone w swym okrucieństwie podejrzenie: a może Ty jesteś po prostu słabeusz, niedorajda życiowy, gapa. Zastanów się, czy dobrze wybrałeś - może się po prostu nie nadajesz do życia na Zachodzie? I nigdy się tego nie nauczysz?

Prośba o pożyczkę skierowana do prywatnej osoby jest w tym kraju czymś niecodziennym i szokującym. Może być odczytana nawet jako chęć ingerencji w prywatne życie potencjalnego pożyczkodawcy. Od tego są przecież wyspecjalizowane instytucje pomocy społecznej, kościoły, banki. Jeżeli oni nie uważają cię za wiarygodnego dłużnika, dlaczego ja mam cię za takiego uważać? Bądź samodzielny i nie oczekuj od nikogo pomocy?

Prośba o pożyczkę skierowana do BANKU jest natomiast sprawą całkowicie NORMALNĄ, co więcej - może nawet świadczyć o przedsiębiorczości i zaradności pożyczkobiorcy. Błędne koło polega jednak na tym, że jeśli nie masz w ogóle żadnych pieniędzy, wiarygodnych zrytów czy stałej pracy - pieniądze możesz nie dostać również od banku. W myśl starej zasady "biednemu zawsze wiatr w oczy".

Mówi się często, że sprawy finansowe niszczą przyjaźnie. Szczególnie tu, na Zachodzie. Można się w tym momencie zastanowić, czy była to PRAWDZIWA PRZYJAZN (a o taką niezmiernie trudno w tym świecie luznych i powierzchownych kontaktów towarzyskich), czy może tylko zwykła ZNAJOMOSC, wobec której myślimy mieli nadmierne oczekiwania. Nadmierne oczekiwania i nadmierne WYMAGANIA. Czy można bowiem WYMAGAĆ, by ktoś DLA CIEBIE wyciągał pieniądze z wysokooprocentowanych kont i rezygnował z poczucia finansowego bezpieczeństwa, które mu one zapewniają. Przecież on też jest świadom tego, że gdy sam znajdzie się "pod wozem", nikt mu nie pożyczyc ani dolara. Może on po

prostu lepiej zna SYSTEM niż ty? I nie chce ryzykować. Czy masz prawo tak brutalnie ingerować w JEGO POCZUCIE STABILIZACJI? Sam to zrozumiesz za kilka lat - przekonują cię.

To jednak, czy będziesz taki sam, jak oni, zależy (szczęściem) nie tylko od SYSTEMU, ale od samego Ciebie, Twojego systemu wartości.

Przyjrzyjmy się przeto różnym spotykanym na Zachodzie POSTAWOM WOBEC PIENIĄDZA.

CI, CO MAJĄ

Przede wszystkim warto zacząć od podziału na tych, CO MAJĄ i na tych, co NIE MAJĄ pieniędzy. Różnią się oni bowiem od siebie zasadniczo. Gdy przyjrzyć się natomiast bliżej tym, co MAJĄ, można wyodrębnić wśród nich co najmniej dwie grupy tych, dla których PIENIĄDZ JEST CELEM ŻYCIA i tych, dla których NIE JEST CELEM (a czasem nawet nie jest SRODKIEM).

ŚRODEK CZY CEL?

Dla sporej części społeczeństw zachodnich PIENIĄDZ jest celem życia. Niezależnie od tego czy chcą, czy nie chcą przyznać się do tego. Treścią życia jest uzyskanie jak największej ilości pieniędzy lub dóbr materialnych, które można za nie kupić. Towarzyszą temu różne wyjaśnienia, z których każde zawiera w sobie ZDZBŁO PRAWDY. Ale równocześnie jest tylko jedną stroną prawdy.

"Pieniądze dają wolność"

Wielu argumentuje, że na Zachodzie za pieniądze można kupić sobie pewne WYŻSZE WARTOŚCI - jak wolność, niezależność, godność, wykształcenie. Masz pieniądze - mieszkaś w "lepszej" dzielnicy, nie jesteś narażony na kontakty z podejrzanymi osobnikami z nożem sprężynowym w kieszeni, nie wysłuchujesz głośnego big-beatu dniami i nocą z okien sąsiadów, Twoje dziecko chodzi do "lepszej" szkoły, może nawet prywatnej, która zapewni mu lepszy start w życiu, nie oszczędzasz pieniędzy na książkach, teatrze i kursach doszkolających, możesz pojechać do Francji i Włoch, by tyknąć prawdziwej europejskiej kultury.

Czy jest w tym coś złego? Przecież nie chcę zakładać sobie złotych klamek w łazience, mieć kilkunastu kont oraz rozmaitych rentownych nieruchomości i żyć dla pieniędzy. Chcę po prostu rozsądnie je wykorzystywać dla własnego rozwoju i dobra rodziny.

Postawa ta w swej "czystej" postaci jest niesłychanie rzadka. Po prostu dlatego, że niezwykle trudno jest określić granicę między tym, co służy realizacji tzw. wyższych wartości (kultura, poznanie, wolność osobista), a tym, co już nie. Pokusa zdobywania dla zdobywania i gromadzenia dla gromadzenia jest po prostu zbyt wielka. Cały system wywiera swą nieustającą presję.

"Pieniądze są potrzebne na starość"

Lęk przed pozostaniem na starość bez (lub z ograniczonymi) środkami do życia, niezależnie od tego, czy uzasadniony czy nie, jest dość powszechny wśród społeczeństw zachodnich. Towarzyszy mu gorączkowe gromadzenie pieniędzy - "na starość" lub też (inna wersja) - na "czarną godzinę", na wypadek choroby, śmierci współmałżonka itp.

Kiedy zachorują lub będą stary, nie mogą liczyć na nikogo, nie mogą żyć w ciągłym niepokoju, muszą być "dobrze przygotowani" w razie czego. Problem polega na tym, że dla każdego ów margines "dobrego przygotowania" jest inny. Jeden mówi "stop, tyle mi już na pewno wystarczy", drugi zaś wpada w zwykłą pasję gromadzenia pod hasłem "nigdy nic nie wiadomo".

Pieniądze powinny rodzić pieniądze"

Wiele ludzi traktuje zdobywanie pieniędzy jako rodzaj sportowej rozrywki, wyscigu, w którym zwycięża ten silniejszy, sprytniejszy, energiczniejszy. Pieniądze stają się pasją, treścią i celem ich życia. Nie potrafią żyć bez gorączkowych zabiegów wokół zdobywania ich. Tylko to ich podnieca, to zaspokaja ich potrzeby psychologiczne. "Pieniądze powinny rodzić pieniądze" jest ich głównym hasłem.

Nawet jeśli początkowo zaczynali "niewinnie" od "zapewniania przyszłości dzieciom" czy zbierania na kolejne "absolutnie niezbędne" inwestycje, to później zmieniło się w NAWYK (NAŁOG) GROMADZENIA.

Postawie tej towarzyszy często zamiłowanie do oszczędzania, zwane przez niektórych złośliwych SKĄPISTWEM. Nawet, jeśli w początkowych latach było to usprawiedliwione rzeczywistym brakiem pieniędzy, później zaczyna wchodzić w krew "Nie kupię wołowego, zjemy hamburgery, bo to taniej" - oto ich naczelna zasada. Nie kupują nowych ubrań, dzieciom zabawek i książek (szkoda pieniędzy), nie jeżdżą na wakacje (zmarnować tyle pieniędzy?). Meble w living-roomie przeznaczone wyłącznie dla gości przykryte są na stałe plastikowymi pokrowcami. W zasadzie nie lubią gości (to tyle kosztuje), ale czasem mają ochotę "pokazać się" i urządzają wystawne party, wliczone w tzw. koszty reprezentacyjne. Pieniądze nigdy nikomu nie pożyczają, bo przecież "PIENIĄDZ MUSI ROBIĆ PIENIĄDZ", a jak jest pożyczony, to nie robi.

Na cele filantropijne łożą tylko wtedy, gdy można zdobyć kwit do "TAX-RETURN". Jeśli są Polakami z tego samego powodu unikają wysyłania paczek do Polski i jakichkolwiek zobowiązań finansowych wobec kraju.

"Żyje się tylko raz"

Jest jeszcze jedna postawa, dość rzadka wśród społeczeństw zachodnich. Są bowiem także ludzie, którzy wychodzą ze słusznego skądinąd założenia, że pieniądze są po to, by je wydawać, a nie po to, by zabrac ze sobą do trumny. Dlaczego mam odmówić sobie wycieczki do Szwajcarii albo nie kupić nowego modelu komputera, jeśli mam na to ochotę i sprawi mi to przyjemność? Dlaczego mam na to czekać 20 lat? To są moje pieniądze i robię z nimi co chcę.

Część ludzi, przejawiających tego typu postawę lubi wydawać pieniądze wyłącznie na swoje potrzeby, część z nich jednak, których można by nazwać NIEPOPRAWNYMI ROMANTYKAMI, jest bardzo ofiarna (nawet powyżej swych realnych możliwości finansowych!) we wszystkich akcjach społecznych i zbiórkach na rzecz Polski. Wychodzą oni z założenia, że nie mają moralnego prawa gromadzenia pieniędzy tutaj, gdy nawet niewielka ich część może być przydatna w jakiegokolwiek formie dla kraju. Nieważne czy będzie to paczka dla rodziny, przesyłka dla rodzin uwięzionych czy pieniądze przesłane podziemnym kanałem dla ruchu oporu. "Oni - TAM - bardziej potrzebują moich pieniędzy, niż ja sam" - oto ich zasada.

CI, KTÓRZY NIE MAJĄ

dzielić się natomiast na trzy grupy.

- tych, którzy JESZCZE NIE MAJĄ, ale gdy tylko będą mieli - a stanie się to pewnie wkrótce, bo mają dobre ZADATKI - dołączą do którejś z wyżej wymienionych grup - staną się OSZCZĘDNI lub ROZRZUTNI, zaczną ciałac "na starość" lub "na dom", będą lub nie będą wydawać swoich pieniędzy na coś innego niż to, co wynika z zasady "pieniądz robi pieniądz",

- tych, którzy nie mają, choć MOGLIBY MIEĆ, a więc ludzi, którzy po prostu nie są zainteresowani robieniem pieniędzy, mają inny system wartości, wolą np. wysyłać regularne paczki do Polski czy przesyłać pieniądze na podziemną drukarnię, oni również zaliczają się do grupy NIEPOPRAWNYCH ROMANTYKÓW,

- tych, którzy nie mają, bo NIE MOGĄ MIEĆ - a więc bezrobotnych, ludzi bez określonego dobrego na rynku pracy zawodu, ludzi we wczesnym okresie emigracji, chorych, kalek i samotnych matek.

Opisane tu grupy nie wyczerpują pełnej listy POSTAW wobec PIENIĄDZA. Nie ma na ten temat badań naukowych. Ale można przyjrzyć się bliżej swoim znajomym i przyjaciołom. A przede wszystkim SAMEMU SOBIE. Teraz i w przyszłości.

Dr Zofia BONCZA

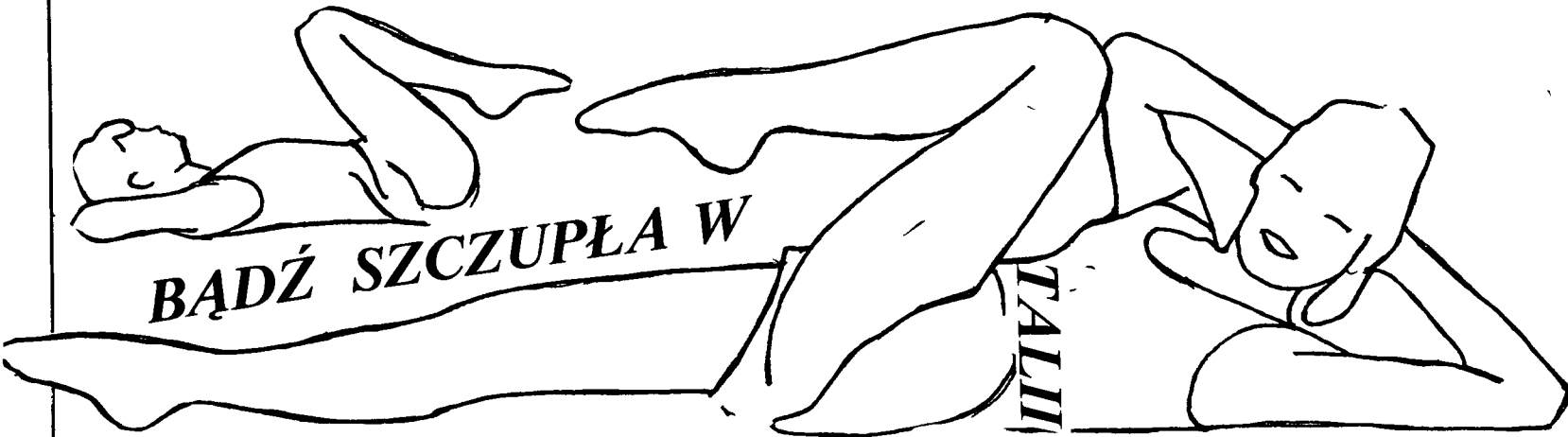
NIE TYLKO DLA KOBIEC

Styl młodzieżowy

Młodzieżowy styl 83 preferuje prostotę, kolory intensywne - czyste i czern. Sklepy sławnej firmy "Parachute" są miejscami gdzie można spotkać najwięcej ubrań odpowiadających wyżej wymienionym wymogom. Zestawienie czarnej bluzki o nieskomplikowanym kroju z krótką spodniczką w turkusowym kolorze jest typowym przykładem tendencji w modzie dla nastolatków. Wspominając firmę "Parachute" trzeba powiedzieć, że ma ona właściwie swój odrębny styl. Jej projektanci odbywają specjalne podróże po świecie w celu szukania inspiracji i znajdują je przeważnie w tradycyjnych strojach różnych kultur. Ostatnio przyszła moda na japońskosc.

Położ się na plecach z kolanami przyciągniętymi do piersi. Ręce podłóż pod głowę (łokcie oparte o podłogę). Teraz wyciągnij prawą nogę w przód. Jednocześnie podnieś głowę i prawy łokiec, próbując dotknąć nim lewego kolana. Całosc powtarzaj w drugą stronę. Cwiczenie to można wykonywać w trudniejszej wersji. Polega ona na tym, że noga wyprostowana powinna być jednocześnie nieco uniesiona nad podłogę.

"K P K Okręg Toronto informuje, że Rząd Federalny wprowadził indywidualną naukę języka angielskiego dla osób, które nie mogą uczestniczyć w zajęciach grupowych. Program zwany ALY stanowi szansę nauki, uzupełnienia lub zdobycia kwalifikacji zawodowych dla osób, które z różnych względów skazane są na przebywanie w domu, jak matki z małymi dziećmi, osoby starsze, chore, etc. ALY został zainicjowany w dzielnicy YORK, z perspektywą rozszerzenia na inne rejony Metropolii Toronto. Po bliższe informacje proszę zgłaszać się do **Ośrodków Pomocy Imigrantom**, lub bezpośrednio do ALY, 300 Caledonia Road tel 651-6369 Krystyna Owczarek Dyrektor Ośrodka

PIOSENKI JAZDY POLSKIEJ

Pierwsza brygada, O moją rozmarynie, Marsz Halerczyków, Idźcie żołnierze, Białe róże i 24 inne najbardziej popularne piosenki żołnierskie z lat 1914-1921 wydane nakładem PCAG. Przeboje trzech pokoleń Polaków. Tej książki nie powinno zabraknąć w żadnym patriotycznym domu. Do nabycia w Biurze Pomocy Nowo Przybyłym, K Gift Shop. Cena \$3. **Całkowity dochód ze sprzedaży przeznaczamy na pomoc Polsce PCAG**

MAXIM Restaurant

Nowa polska restauracja

poleca wysmienitą kuchnię polską, europejską i kanadyjską. Codzienne flaczki, pierogi, naleśniki i inne dania polskie. Organizujemy przyjęcia okolicznościowe. 542 QUEEN STR WEST (East of Bathurst) TEL 365-1409

KAWA ZIARNISTA DO POLSKI

*Najwyższa jakość *Gwarantowana i szybka dostawa *Przesyłamy potwierdzenia odbioru *Nie pobieramy dodatkowych opłat *Paczki doręczamy do rąk adresata

CENA za 5 kg - 32,5 dol kanadyjskich

Zamówienia wraz z czekiem lub "money order" prosimy wysyłać na adresy:
KACZOR Tadeusz - "BAŁTYK SERVIS" 9850 Papineau # 16 Montreal H2B-4Z8 tel (514) 382-3817
OSTROWSKA Irena - "BAŁTYK SERVIS" # 83 251 - 90 Ave SE Calgary Alta T2J 0A4 tel (403) 259-6439
LESZCZYNSKI Marian - "WISŁA Parcel Service" 49 Roncesvalles Ave Toronto, Ontario M6R 2K5 tel (416) 534-9864
FUNDAMENSKI Czesław - "WISŁA Parcel Service" 16 Elm Street, Hamilton, Ont L8M 1Y1 tel (416) 544-7541

Posiadamy ponad 100 artykułów do wyboru, oraz atrakcyjne zestawy. Oferujemy najniższe ceny w Ameryce Północnej. Cenniki wysyłamy bezpłatnie.

ANKA & PETER / photographers

2374 Bloor Street West, Toronto, m6s 1p5

769 4488

ZDJĘCIA I PORTRETY NA RÓŻNE OKAZJE

LUDWIKA BURAKIEWICZ KOSMETYCZKA

przyjmuje DERMATONE 2285 Dundas St West Toronto TEL 537-0542

Od wtorku do piątku w godz 11-7 pm sobota 9 30 - 6 pm Tel domowy 533-2482

2340 Dundas St. W. Toronto M6P 4A0 Tel. 531-7651

Duża wyprzedaż obrazów olejnych, nowoczesnych plakatów po cenach hurtowych. Duże obrazy olejne "SOFA SIZE" \$59 00. Plakaty oprawione od \$39 00.

Oprawiamy obrazy - zdjęcia - wyszywanki - dyplomy - ceny hurtowe. Codzienne od 10 AM do 7 PM

Eurolux

ZAKŁADANIE NOWYCH INSTALACJI WYMIANA USZKODZONEJ ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA PRZEMYSŁOWE I DOMOWE SPECJALNOŚĆ OŚWIETLENIE OGRODÓW (LANDSCAPING LIGHT) Tel 497-8441

PACZKI LOTNICZE MORSKIE SUPER-EKSPRES LOTNICZY - 2-4 DNI ODBIÓR Z LOTNISK

PROMPOL INTERNATIONAL PARCEL SERVICE CENTRALA 2120 Bloor St W, Toronto, Ont Can M6S 1M8 Tel (416) 762-7253 FILIA 51 Roncesvalles Ave (416) 536-8040

STANDARD	\$24 80
CUKIER	40 00 lbs
EX 18 OWOCE CYTRUSOWE	\$19 84
CYTRYNY	6 60 lbs
POMARANCZE	13 40 lbs
Waga brutto	20 00 lbs
EX-9	\$26 04
KAWA ZIARNISTA	6 lbs

DO LARY

NABYCIA NA MIEJSCU KAWA, POŃCZOCHY, ARTYKUŁY NA WYSYŁKĘ BEZ PODATKU

BONY CASH

POLSKI PRZEZ ROPOL INT'L ARCEL SERVICE

KATALOGI WYSYŁAMY NA ŻYCZENIE

ZDROWIE

NAJNOWSZE WYNIKI BADAŃ

OPERACJA W PORĘ RATUJE ŻYCIE

Rozcięcie głównej arterii znajduje się na dziesiątym miejscu na liście najważniejszych przyczyn śmierci mężczyzn, w wieku od lat 55 do 74, w Stanach Zjednoczonych Według statystyk rządu federalnego, w 1978 roku 14 tysięcy Amerykanów zmarło z tej przyczyny

Dnia 13 listopada tego roku, organizacja *American Heart Association* ogłosiła wyniki badań nad rozcięciem arterii, czyli aneurysmem. Specjaliści twierdzą, że wczesna diagnoza, a następnie zabieg operacyjny, w przypadkach aneurysmu, mogłyby corocznie ocalić życie 2 tysiącom Amerykanów, w także zaoszczędzić 50 milionów dolarów na kosztach leczenia szpitalnego

Aneurysm, czyli rozcięcie arterii, jest zazwyczaj wynikiem nagromadzenia się tłuszczu na ściankach arterii. Takie nagromadzenie tłuszczu osłabia arterię. W ten sposób arterioskleroza może doprowadzić do rozcięcia aorty brzusznej, która doprowadza krew od serca do dolnej części ciała. Rozcięcie ma kształt workowaty, ścianki worka są osłabione

Aneurysm to stan niebezpieczny, w dodatku trudno przewidzieć, jak się potoczą losy osoby nim dotkniętej. Jeśli nieoczekiwanie dojdzie do pęknięcia rozciętej aorty, śmierć może nastąpić szybko. Im większy aneurysm — workowate rozcięcie aorty — tym większe niebezpieczeństwo pęknięcia, lecz bywa, że i małe rozcięcia pękają i stają się przyczyną śmierci. Pęknięcie, czyli ruptura, może nastąpić na skutek podnoszenia ciężaru lub w czasie innego wysiłku fizycznego, także na skutek wysokiego ciśnienia. Ruptura może też nastąpić bez żadnych wyraźnie dostrzegalnych przyczyn medycznych

Na aneurysm aorty brzusznej cierpi około 3% mieszkańców Ameryki. Spośród dotkniętych rupturą aorty, 70 procent umiera, mimo natychmiastowej operacji przeprowadzonej w jednym z większych szpitali

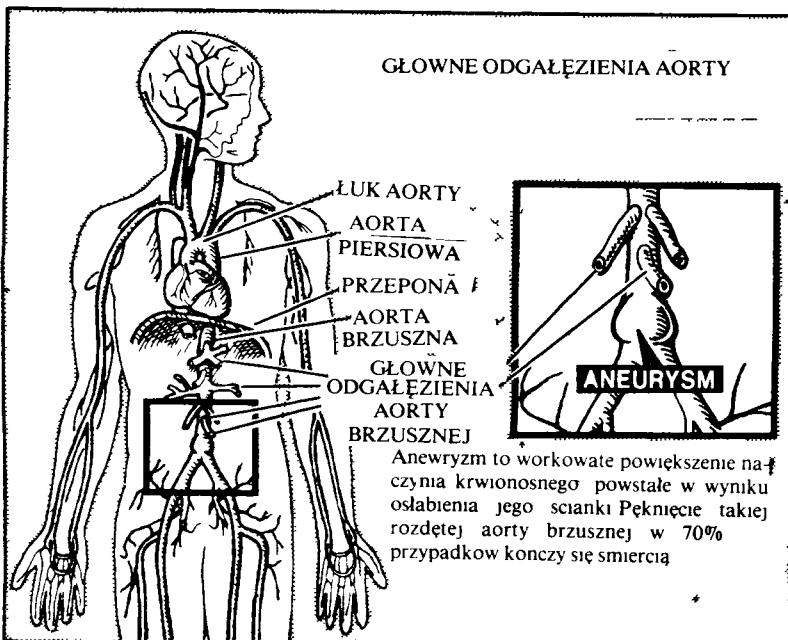
Ale jeśli aneurysm zostaje zoperowany zanim nastąpi pęknięcie rozciętej aorty, szansa, że pacjent przeżyje wzrasta w sposób dramatyczny — do 95 procent. Dowodzą tego badania, przeprowadzone przez zespół chirurgów z *University of Rochester Medical School* w Stanach Zjednoczonych. Typowa operacja polega na tym, że chirurg usuwa rozciętą część arterii, zastępując ją następnie segmentem rury plastikowej z Dacronu

Pierwsze tego rodzaju operacje zaczęto przeprowadzać w 1951. Szanse pacjentów na przeżycie takiej operacji poprawiały się systematycznie, z roku na rok. Rosnie też liczba operacji aneurysmu aorty (przeprowadzanych zanim nastąpi jej pęknięcie). Na przykład, w 1970 przeprowadzono ich w USA 7 tysięcy, a w 1979 — 23 tysiące. Chirurgi z Rochester przeprowadzili analizę danych, dotyczących aneurysmu, które gromadzono przez 27 lat

W latach 1955 - 1965 po operacji aneurysmu, przeprowadzonej przed rupturą, umierało 13% pacjentów, w ubiegłych 9 latach — 5,6% pacjentów, a w ostatnich dwu latach, tylko 3,6%

Jednocześnie procent zgonów po operacjach dokonywanych już po pęknięciu aorty, nie zmienił się wcale w ciągu tych 27 lat. Nadal umiera po tych operacjach około 70% pacjentów

Z danych tych chirurgi z Rochester wyciągają następujący wniosek

■ Wszyscy pacjenci, u których wykryto rozcięcie aorty - aneurysm - powinni poddać się operacji, chyba że zachodzą poważne przeciwwskazania. Wiele osób z rozciętą arterią cierpi też na poważną chorobę serca i niektórzy lekarze sądzą, że w tych przypadkach operować nie należy. Każdy przypadek musi się rozpatrywać indywidualnie, waząc ryzyko związane z operacją i ryzyko, że nastąpi ruptura aorty

■ Chirurgi podkreślają też konieczność szybkiej diagnozy. Sygnałem rozcięcia aorty mogą być bóle brzucha, bez określonej przyczyny, bóle w plecach lub w kroczu, wysokie ciśnienie i jakiegokolwiek poprzednie aneurysmy u danego pacjenta

Jak to miło: w domu ciepło, a pieniądze w kieszeni...

Tej zimy Toronto Hydro pomaga klientom mieszkać w ciepło a przy tym oszczędzać pieniądze zmniejszając rachunki za ogrzewanie. Wystarczy telefon, a załatwimy energetyczną inspekcję Domu - bezpłatnie. Chcesz wykonać pracę samemu? Wynajmij rzemieślnika? Przystań ogrzewać ropą? Uszczelnić dom? Dzwon do nas, zanim zaczniesz działać

SPRZEDAŻ ECHA TYGODNIA

W CENTRUM

LICHTMAN'S
KSIĘGARNIA CZASOPISM
34 ADELAIDE WEST

ETOBICOKE
MINI MART

Otwarty 7 dni w tygodniu:

PLAZA
Dr Steven i Barry Road

W DON MILLS

DON MILLS VARIETY
Flemington Park Shopping Centre
(Rog Don Mills i Gateway Blvd)
Otwarty 7 dni w tygodniu

W SCARBOROUGH

HOFFMANN'S Meats & Delicatessen
2357 Eglinton Ave E (przy Kennedy Rd)
TEL 757-5752

można nabyć tu polskie wyroby

PACZKI DO POLSKI NAJSOLIDNIEJ NAJTANIEJ

CHCESZ NAPRAWDĘ POMÓC RODZINIE W POLSCE
WYSYŁAJ PACZKI TYLKO ZA POSREDNICTWEM FIRMY

TransCanPol

jedyną firmę posiadającą kanadyjski serwis w Polsce

Gwarantujemy

- dostawę paczki do drzwi odbiorcy
- ubezpieczenie przesyłki
- potwierdzenie odbioru przez odbiorcę na czwartej kopii do wodu nadania
- uprzejmą i miłą obsługę w Kanadzie i w Polsce
- rzetelną informację

Unikajcie Państwo

- dodatkowych kosztów i opłat (portowych lotniskowych i za serwis w Polsce którego faktycznie firmy nie rozważają paczek w Polsce nie wykonują)
- rozkradnięcia paczki przez nieuczciwych magazynierów którzy w firmach nie dowożących paczek do domów mają czas na kontrolowanie zawartości paczki zanim zgłosi się odbiorca
- oszczędźcie swoim najbliższym straty czasu i dodatkowych kosztów związanych z podróżą po odbiór paczki

Porównajcie Państwo rodzaj oferowanego serwisu — pewność ceny a przekonacie się że

TransCanPol

393 Roncesvalles Ave
Toronto Ont M6R 2N1 tel 535-9944

oferuje Państwu najtanszy i najsolidniejszy serwis
Paczki gotowe np 1 lb kawa ziarnista z dostawą \$2 95
1 lb pomarańcze z dostawą \$0 70

Udzielamy informacji celnych prosimy o wcześniejsze pobranie formularzy na paczki

Przyjmujemy paczki za pośrednictwem poczty z załączoną opłatą

lotnicze \$3 65 za 1 kg
morskie \$1 35 za 1 kg

Osoby lub firmy zainteresowane współpracą prosimy o porozumienie się z naszym biurem

Święta już blisko Wysyłając wcześniej paczkę ułatwicie nam Państwo wywiązanie się z naszych zobowiązań przedświątecznych. Posadamy materiały do pakowania paczek

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELAJĄ NASZE BIURA TERENOWE I DEALERZY

ONTARIO

ARKA
3635 Cawthra Rd
Mississauga
Tel 276-3902

SEMEHEN WHOLESALE
MEAT PRODUCTS
1572 Bloor St West
Toronto Ont
Tel 534-2423

JAN REINERT
301 Beatrice St
Welland Ont
Tel 732-4568

BETA BOUTIQUE
145 Roncesvalles Ave
Toronto Ont. M6R 2L2

BARTON CENTER
774 Barton E
Hamilton Ont
Tel 549-8652

WELLINGTON DELI
623 Upper Wellington
Hamilton Ont
Tel 385-9730

HELEN S DELICATESSEN
50 James St
St Catharines
Tel 685-0452

OSHAWA
MEAT PRODUCTS
1818 Dundas St E
Whitby Ont
Tel 725 5821

OLD EUROPEAN DELI
555 Ritson Rd S
Oshawa Ont
Tel 576-2225 lub 278 5515

MARY S DELICATESSEN
602 Dundas St
Woodstock Ont
Tel (519) 539 1190

EUROPEAN
FOODS & RESTAURANT
399 St Clair
Chatham
Tel (519) 351-4435

CZESŁAW JEDLIŃSKI

1332 Hall St
Windsor
Tel (519) 254-4035

IRENA DEBIĆKA
50 Gillard St
Wallaceburg Ont
Tel (519) 627 1958

BALTYK DELICATESSEN
406 Hamilton Rd
London Ont
Tel (519) 434-4025

CUNNINGHAM S
INTERNATIONAL
DELICATESSEN
596 Plains Road East
Burlington
Tel (416) 637-6488

KENT KITCHEN
1231 Dufferin Ave,
Wallaceburg
Tel (519) 627 1017

KRAKUS DEL
850 Colborne Rd
Sarnia Ont
Tel (519) 337 0724

VINCENT SURDYK
Barrie R5 L4M 457
Tel (705) 722-4692

ODESSA DELICATESSEN
486 Merritt St
St Catharines L2P 1P3
Tel 682 8700

JAMISON VARIETY
291 St. Johns Rd
Toronto Ont. M6S 2J9
Tel 767-0642

ALBERTA
POLONEZ TRAVEL
AGENCY LTD
10154 — 103 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-0521

INTERLOT TRAVEL LTD
10856 — 97 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1648

B & C GROCERES LTD
10570 — 96 Street
Edmonton Alta
Tel (403) 424-1732

JAVE & CENTRAL ST
w godz 10 rano — 6 wiecz.
Calgary Alta

BETTY S EUROPEAN
DELICATESSEN
Market Mall
Shaganappi Tr N W
Calgary Alta
Tel 286-1077

BRITISH COLUMBIA
ALAMCO LTD
3994 Fraser St N
Vancouver B C
Tel (604) 434-6444

MANITOBA
PARCEL SERVICE
TEMPO
358 Selkirk Ave
Winnipeg Man
Tel (204) 586-5817

23 — 1700 Burrows Ave.
Winnipeg Man
Tel (204) 632 5878

MIRACLE BAKERY
1386 Main St
Winnipeg Man
Tel (204) 586-6140
586-5750

HONEY BEE BAKERY
284 Selkirk Ave
Winnipeg Man
T (204) 582-4202

SPECJALNA OBSŁUGA
paczek z domu
Winnipeg Man
Tel 783 4689 786 2702

QUI BEC
VOYAGES
BATORY TRAVEL
1598 boul Saint Laurent
Montreal
Tel 845 2108

MARCHE W & S MEAT
MARKET REG D
2657 Rouen St
Montreal
Tel 526-0991

BRYDZ CZY MUSIAŁEŚ LEZEĆ?

ODCINIK

REDAKUCJA
JERZY BŁĘDZKOWSKI

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW: ♠ PIK ♥ KIER ♦ KARO ♣ TREFL BA = BEZ ATU
K' = KONTRA RK' = REKONTRA --- A=AS K=KRÓL Q=DAMA ♠=ALCZ X=BLOTKA
P = POŁNOC Z = ZACHÓD W = WSCHÓD D = DEKLARANT (ROZGRYWAJĄCY)

Tacy jesteście młodzi, a już obchodzimy jubileusz 50 rubryk ECHO TYGODNIA to chyba pierwsza na świecie gazeta polonijna, która prowadzi taką rubrykę BRAWO!

Rubryka którą mam zaszczyt i przyjemność prowadzić w ECHO TYGODNIA nie ma na celu kształcenia mistrzów. Jej chwalebny cel został wytyczony we wstępnym odcinku "Pamiętacie?". Doprowadzić do tego, aby czytelnicy rubryki coraz częściej doznawali rozkosznego uczucia, jakie daje oświadczanie przeciwnikom w sposób elegancki i wręcz dystyngowany. A widzicie ciapki jednak mnie nie położyliście! Obiecałem wówczas że będę się starał pomóc czytelnikom mojej rubryki unikając błędów licytacji oraz podnosząc technikę ich rozgrywkę. Wspominałem też o pechowych układach kart. A jakże, czasami jest i na to sposób! Podam kilka przykładów w najbliższej przyszłości.

Każdy jubileusz to okazja do wspomnień i do pośmiania się. Przytoczę w tym celu jedną z najbardziej egzotycznych licytacji jakiej byłem osobście świadkiem. Bohaterem jej jest a raczej był, gdyż zginął w czasie powstania warszawskiego jak prawdziwy bohater, mój przyjaciel Jędrzek F. Jędrzek był raczej słabym brydzystą słynął zato jako niepokonany pokerzysta. Jeśli czasem zagrał w brydża to tylko "wiesz, tak dla odpoczynku. Zresztą z tobą mnie się dobrze gra, bo ty mnie wszystko wybaczasz, a inni mnie mają za wariata. Tylko stosuj się do mojego systemu wylicytuj swoją kartę i nie słuchaj co ja licytuje bo wiesz że lubię licytować kolory których nie mam. I tak byś z tego nic nie zrozumiał. Bądź spokojny że naprowadzę licytację do dobrego kontraktu". Zgadzałem się, co miałem robić, bardzo go lubiałem. Grając z nim na linii P-D usłyszałem taką oto licytację (trzymajcie się mocno na krzeselkach!)

Z	P(ja)	W	D(Jędrus)
PAS	PAS	1 trefl	1 pik
2 trefl	2 karo	2 kier	2 pik
3 kier	PAS	4 kier	4 pik
PAS	PAS	5 kier	5 pik
PAS	PAS	KONTRA	6 pik
PAS	PAS	KONTRA	7 pik
PAS	PAS	KONTRA	REKONTRA

Możecie sobie wyobrazić na jakich, już nie szpilkach ale widłach siedziałem słuchając licytacji, prowadzoną monotonnym, beznamiętnym prawdziwie pokerowym tonem Jędrka. Z wyszedł błotką kier. Rozłożyłem kartę na stole i w te pędy pognałem do bufetu - no bo niby dokąd, po takiej licytacji.

♦ Po trzech minutach wróciłem do stolika i zapytałem "Bez ilu?"

♠ x
♥ xxxxx
♦ AQxxxx
♣ xx

♠ J
♥ Kxxx
♦ Jxx
♣ KJxxx

♠ Kx
♥ AQJxx
♦ x
♣ AQxxx

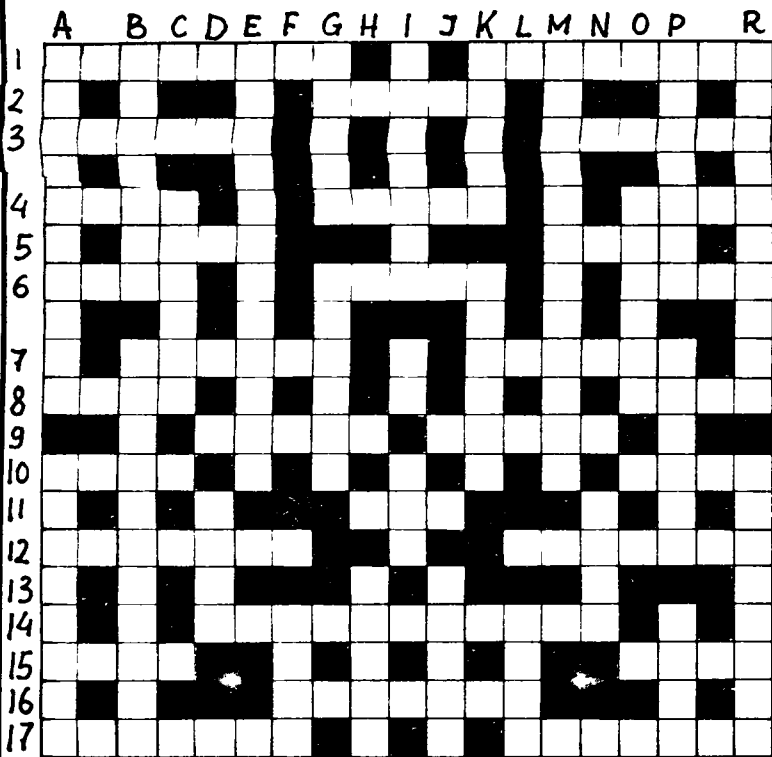
♠ AQxxxxxxx
♥ -
♦ Kxx
♣ x

Jędrzek spojrział na mnie z politowaniem "Śmieszny jesteś! Zamiast się gdzieś szwendać trzeba Ci było patrzeć jak się rozgrywa wielkie szlemy z kontrą rekontra. A swoją drogą, brydz to nie to co poker. Brak tej emocji, tego łachotania pod zoiądkiem No, ile się należy?"

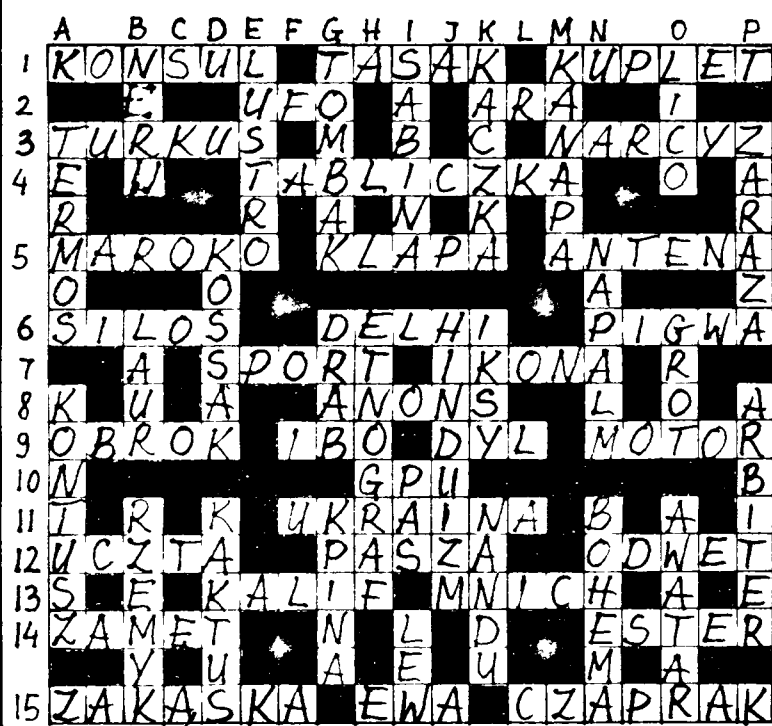
Po zainkasowaniu wygranej rzucił jeszcze na odchodne pod adresem gracza W "Na następny raz jak Pan nie ma kontry, to niech Pan nie kontruje!"

Panie! Świeć nad duszą Jędrka

KRZYŻÓWKA NR 58

NR 57

- Pozioomo**
- 1-A terytoria położone w głębi kraju
  - 1-K król Polski zwany tak z powodu niewielkiego wzrostu
  - 2-G strach, niepewność
  - 3-A, podgrupa plemienia
  - 3-M krótkie spodnie
  - 4-A rzeka, nad którą leży Florencja
  - 4-G ziarnko może ją przewazyć
  - 4-O firma samochodowa
  - 5-B rodzaj cukierka, kwiat
  - 5-M większe, uroczyste przyjęcie wieczorowe bez tancow
  - 6-A ptak morski obszarów północnych
  - 6-G na niej głowa
  - 6-O wielkie miasto we Francji słynne z wyrobów jedwabniczych
  - 7-B niszczy drewno
  - 7-K ikra jesiotra
  - 8-A Kupidyn
  - 8-O służą do łączenia np skóry, blachy
  - 9-D jeden ze Skandynawow
  - 9-J charakteryzuje się nim sruba
  - 10-A przykrycie
  - 10-O używany w zdobnictwie secesyjnym chwast
  - 11-H miejsce rozstrzygnięcia sporow
  - 12-A gormistrz
  - 12-L pstrykasz nim zapalając światło (potocznie)
  - 14-D odtworzenie, powielenie
  - 15-A kraj pozostający w stanie wojny z Iranem
  - 15-O wyspa indonezyjska
  - 16-F klika
  - 17-A nimfa wodna
  - 17-L awangardowy ruch art -lit (1916-23) rozwijający się w Europie Zach, będący anarchiczną negacją dziedzictwa kult Europy
- Pionowo**
- 1-A np wodna, elektryczna
  - 1-B absolwent technikum
  - 1-E kierunek artystyczny głównie w malarstwie zmierzający programowo do bezpośredniego oddawania subiektywnych wrazen artysty
  - 1-G wyspa grecka, na której wzniesiony był słynny kolos
  - 1-I wyroby ozdobne wykonywane specjalną techniką wiązania sznurkow
  - 1-K rasa psow rosyjskich
  - 1-M karłowate drzewa gorskie
  - 1-P owady - budowniczy wspinałch budowli
  - 1-R wyrazy maskujące np dla oznaczenia operacji wojennych
  - 4-C krasomowca
  - 4-O wynalazca łodzi podwodnej, konstruktor pierwszych parowcow
  - 6-G powodzenie, osiągnięcie celu
  - 6-K sypialnia
  - 7-B owocowy deser
  - 7-I rzeka w ZSRR
  - 7-P rowerowa taksowka
  - 10-A jeden z bohaterow Powsta-
- nia Kosciuszковского
- 10-I rog pokoju
  - 10-R u ludow pierwotnych oddawanie czci zwierzęciu, roślinie albo przedmiotom martwym uważanym za przodka lub opiekuna
  - 11-D imię rosyjskie
  - 11-N zjednoczenie się panstw
  - 13-H łączą brzegi rzek
  - 13-J mają je niedzwiedz, szop, ocelot
  - 14-B kraj Azji pld -wsch
  - 14-F długa bron drzewcowa
  - 14-L panstwo afrykańskie, trujący związek ułatwiający się z pieca
  - 14-P indyjska wieloręka bogini

LISTY DO REDAKCJI

"PANORAMA POLSKA" W TV WPRAWIŁA W OSŁUPIENIE

Szanowna Redakcjo,
Jestem w Kanadzie dopiero od 3 miesięcy, wciąż więc szukam informacji o Polakach tu mieszkających. Jednym ze zrodel miałabyc "Panorama Polska". Obejrzałem jej wydanie z 6 listopada br. Program ten był ubogi w informacje - reportaż z balu wydanego w 2 rocznicę powstania "Panoramy" i reklamy (z polskich tylko Pekao). Nie powinno się wszakże sądzić po jednym doswiadczeniu i nie to mnie niepokoi.

Zrodlem moich wątpliwosci byla filmowa "atrakcja" programu jeden z odcinkow serialu "Stawka większa niż życie". Bohaterem tych sprawnie zrobionych przygodowych filmow jest Polak pracujący dla wywiadu rosyjskiego, podszywany się pod oficera Abwehry w czasie II wojny swiatowej.

W serialu tym, podobnie jak i w drugim zatytułowanym "Cztery pancerni i pies" - pełno było przeinaczen i falszywych interpretacji faktow związanych z II wojną swiatową. Ponieważ jednocześnie filmy te były zrobione bardzo dobrze od strony warsztatowej, zdobyły sobie uznanie tzw szerokiej publiczności - przyciągała ją przede wszystkim przygodowa warstwa scenariusza.

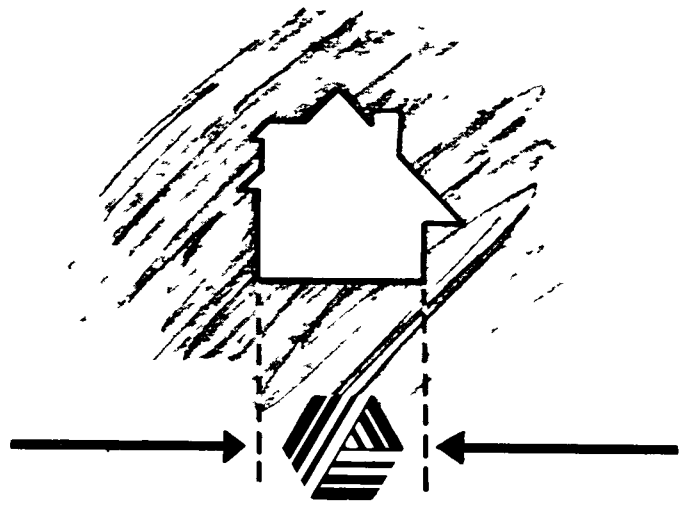
Po drugie, aktor grający w serialu główną rolę, Stanisław Mikulski, był i jest aktywistą partyjnym, bardzo niechlubnie zapisanym w kronikach aktorstwa polskiego. Rolą Klossa zdobył sobie niebywałą popularność. Wykorzystano to (za jego zgodą oczywiście) po wprowadzeniu stanu wojennego. Mikulski występował publicznie popierając Jaruzelskiego, jako jeden z niewielu recytował podczas "koncertu" dla Armii Czerwonej w Teatrze Polskim w styczniu (?) 1982. Nie pamiętam, oczywiście, szczegolow związanych z tą działalnością, mogę jedynie powiedzieć, jaki był jej finał. Mikulski przestał być gwiazdorem. Publiczność bezlitosnie wygwizdywała go w teatrze, zrywała przedstawienia z jego udziałem. Stał się on symbolem karierywiczka i sprzedawczyka.

Pamiętając o powyższych faktach, wręcz z osłupieniem wysłuchałem zapowiedzi nadania wspomnianego filmu w "Panoramie Polskiej" w Toronto. Jestem przekonany że nawet dotkliwe kłopoty finansowe czy programowe nie mogą usprawiedliwiać włączania do programu takiego filmu, z takim aktorem w roli głównej.

Jeśli Państwo jestecie podobnego zdania, napiszcie może coś o tej sprawie. Z wyrazami szacunku W D

OD REDAKCJI: My też mamy wątpliwosci. Ale panuje tu wolność słowa. Dziękuję Bogu! Jedyna rada - nie oglądać.

Zostań właścicielem domu przy pomocy Credit Union

Fundusz kupna domu (R H O S P) który oferuje nasza Credit Union pozwoli ci zaoszczędzić ponad 10 000 00 wolnych od podatku.

Informujemy że

- 1) rocznie można zainwestować w R H O S P do \$1,000 00 i odjąć tę kwotę od dochodu który podlega podatkowi
- 2) efektem powyższego oszczędzania są odsetki wolne od podatku

Pieniądze zainwestowane w fundusz R H O S P łącznie z odsetkami nie podlegają opodatkowaniu jeżeli posłużą jako zadatek w momencie kupna domu.

Ostateczny termin depozytu ubiega z dniem 31 grudnia

220 Roncesvalles Ave
tel 537 2181

2987 Bloor Str W
tel 236 1225

12 Denison Ave
tel 863-0996

STRONY BOLKA i LOLKA

Redaguje
**LESZEK
MECH**

"POLONIA REVIEW"

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY
NADAWANY W DZIELNICY
PARKDALE I ETOBICOKE

WTORKI GODZINA 7 30 wieczorem

SRODY GODZINA 11 30 rano

PIATKI GODZINA 7 30 wieczorem

Przynosi aktualne wiadomości z Polski i z życia Polonii
Kanadyjskiej "Polonia Review" jest niezależnym
polskim programem niepodległościowym

"Pam Jadwiga"

Polski program radiowy
ze stacji CHWO 1250 w Oakville
od godziny 1 do 2 w każdą sobotę
Reklamy i ogłoszenia handlowe
oraz wszelkie komunikaty
przyjmuje się telefonicznie - 691-8789

Echo Ojczyzny

codzienny polski program radiowy
nadawany od godziny 11 05
od poniedziałku do piątku włącznie.

ze stacji CHIN FM 100 7

tel. 531-9991

Prowadzi Karola Kęsik.

Muzyka,
wiadomości z Polski, z Kanady i ze świata, komentarze
Przyjmujemy reklamy i ogłoszenia handlowe
i wszelkie komunikaty

TRZY RAZY W TYGODNIU

PROGRAM RADIOWY POLONEZ

W PIĄTKI 9 00-10 00

1250 AM

w soboty 3 30-4 30

1250 AM CHWO

W NIEDZIELE 10 30-11:30 a.m. 1190 AM CJMR

ADRES REDAKCJI POLONEZA
2120 BLOOR st W
MAREK J GOŁDYN TORONTO, ONT M6S 1M8
PRODUCENT TEL (416) 762-7401

"RADIO VICTORIA"

od 10:30 a.m. do 11:00 a.m.

W NIEDZIELE
na stacji WHLD 1230 AM.

ARNOLD PENK

zwraca się do Polonii Kanadyjskiej
z prośbą o maksymalne poparcie dziesięciu
polskich bohaterów przed bramą konsulatu
PRL ONI NAS POTRZEBUJĄ!
OTWÓRZCIE SERCA!

Wasz specjalista motoryzacyjny
Arnold Penk

TELEFON
Business 964-3211
Dom 731-0757

PAMPALINI I GRIZZLY

dokonczenie

-Silnys, bratku, ale Pampalini jak trzyma to już nie pusi

Grizzly zatrzymał się w pobliżu myśliwego Zwierzę ze zdumieniem obserwowalo dziwną postać probującą wyrwać drzewo z ziemi Posapując podeszło bliżej i w tym momencie otrzymało potężny cios łokciem w żołądek To Pampalini postanowił znokautowac trzymanego przeciwnika nie podejrzewając, że niedziedz stoi za nim Grizzly trafiony w brzuch zgiął się aż do ziemi Przez chwilę z trudem łapał powietrze Wreszcie wyprostował się i z całej siły przejechał pazurami po pancerzu Ze zbroi posypały się iskry Grizzly z niedowierzaniem przypatrywał się łapie pozbawionej pazurów I nagle ostry gwałtowny ból przeszył ciało zwierzęcia Cofający się Pampalini żelaznym butem przydeptał stopę niedziedzia Przez moment grizzly podskakiwał na jednej łapie Wściekły doskoczył do myśliwego i wymierzył mu kopniaka zdrową nogą Sto gwiazd zabłysło zwierzęciu w oczach Noga momentalnie spuchła Grizzly nie mogąc ustac usiadł na ziemi i masował łapę Powolutki ból minął i niedziedz na czworakach próbował umknąć Miał już dość walki, chciał wrócić do jaskini położyć się, odpocząć, ale Pampalini w zbroi odciął zwierzęciu drogę do zbawiennego zbrocza Nie widząc innego wyjścia grizzly znowu stanął do walki Podbiegł do myśliwego, łapami objął go w pasie i unosił w górę Obolałe nogi zwierzęcia nie wytrzymały podwojnego ciężaru Grizzly rozpaczliwie rozejrzał się dokoła i ujrzał mrowisko Grymas uśmiechu pojawił się na jego obliczu i błyskawicznie posadził myśliwego na wierzchołku kopca Odśledził kulejąc

- O donna, Klara, gdzie jestem? - wymamrotał Pampalini próbując podnieść przyłbicę I raptem z krzykiem zjedzą mnie mrowki! - podskoczył tak gwałtownie, że rycerska zbroja rozpadła się na kawałki

Pampalini tego samego dnia długo tłumaczył dyrektorowi Banksowi, że zrezygnował ze schwywania niedziedzia grizzly, gdyż nie cierpi mrowek Dyrektor krolewskiego ogrodu zoologicznego w zaden sposob

nie mógł zrozumiec, co mają wspólnego mrowki z niedziedziem grizzly Ale nikt tego nie zrozumie dopoki nie zetknie się oko w oko z niedziedziem grizzly i mrówkami

Koniec

Rysunki Tadeusz Depa
i Bronisław Zeman

SPORT SPORT

Polskie transfery

Dwa miesiące temu Toronto Star podał, że zachodni klub może kupić w Polsce hokeistę za 1 parę butów hokejowych! Po kilku takich transakcjach władza PZHL podniosła cenę do pięciu par butów z łyżwami za zawodnika. Tak byłem tą informacją zaszokowany, że do tej pory nie osmieliłem się tego napisać. Faktem jest jednak, że polskie władze coraz chętniej sprzedają zawodników różnych specjalności za granicę. Oddziaływa to dwakroć na polski rynek ekonomiczny. Po pierwsze przybiera dolar - po drugie sprzedani zawodnicy zysują już za granicą i nie obciążają rodzimego rynku zawodniowego. Okazuje się, że sprzedawca może nie tylko piłkarzy zbliżających się do wieku emerytalnego, czy hokeistów, którzy i tak nie mają na czym jeździć w kraju. Można sprzedawca nawet tak wydawałoby się mało chodliwy towar jak siatkarze! (A swoją drogą dziwi w tym zestawieniu fakt, że do ubiegłego roku grał w polskiej lidze koszykowiec amerykański murzyn Ken Washington - od tego roku zatrudnił się w drużynie szwedzkiej). Siatkarzy sprzedajemy najchętniej do Italii. Włosi zrobili ogromny postęp w tej dyscyplinie - w 78 roku na mistrzostwach świata w Mediolanie zdobyli ku olbrzymiemu zaskoczeniu złoty medal. Co ogromnie podniosło popularność siatkarzy w kraju spaghetti. Włoska siatkarzka zawodniczka niewątpliwie swój sukces osiągnęła dzięki, którzy wzmacniają zarówno pierwszo- jak i drugoligowe kluby. Od bieżącego roku dopuszczani są nawet dwaj cudzoziemcy w jednej drużynie. I tak w sery A-1 (liga) w 12 zespołach gra 20 "stranierów", a w A-2 (II liga) 24 zespoły jest ich 32. W I lidze obok 5 Argentyńczyków występuje w tym roku trojka Polaków: Tomasz Wojtowicz, Marek Ciaszkiewicz i Leszek Molenda oraz trzech Amerykanów. Pozostałe narodowości są reprezentowane mniej licznie. As polskiej siatkarzy Tomasz Wojtowicz mieszka od kilkunastu dni w Sassuolo koło Modeny. Klub "Edilcuoghi" liczy w tych mistrzostwach na uplasowanie się przynajmniej na czwartym miejscu. Prasa włoska rozpisywała się już, że Wojtowicz jest najwybitniejszym zagranicznym siatkarzem wśród wszystkich, którzy się tu przewinęli. Leszek Molenda i Marek Ciaszkiewicz zostali sciągnięci przez trenera Zbigniewa Zarzyckiego prowadzącego zespół "Victoria Village" w Ugento na południu Włoch. Mówi się, że klub, który w tym roku wszedł do I ligi, dzięki obecności dwóch Pola-

row, powinien nawiązać równorzędną walkę nawet z czołową Ryszard Bosek występuje w II-ligowym "Thermomec" Padova w podwójnej roli. Jest trenerem i jednocześnie podporą drużyny. Ubiegły sezon jego drużyna zakończyła na trzecim miejscu, tym razem celem jest awans do I ligi. Alojzy Swiderek, nowy nabytek "Volley Ball" w Udina, który odkupił go z "Riccadonna" Asti

wyodróżnia się wśród kolegów wzrostu i dobrą grą

W "Vianello" Pescara nad Adriatykiem występuje od trzech lat Wiesław Gawłowski. Był kapitanem polskiej reprezentacji, zajmuje się także szkoleniem młodzieży w tym klubie. Polską listę zamykają zawodnicy II ligi: Maciej Tyborowski w "Eudendor" Salerno i najwyższy siatkarz Italii Jerzy Malinowski (211 cm) w Avelino.

Dokonczenie ze str 20

Nie tylko Widzew pożegnał się jednak z marzeniami o pucharze. Ubiegłoroczny zdobywca Pucharu Europy, Hamburger SV, który w maju br. w finale w Atenach pokonał Juventus Turyn nie przebrnął przeszkody nadszającej imię Dinamo Bukareszt. Po przegranej w Rumunii o 3 wiadomo było, że Hamburger ma ciężkie zadanie, ale sądzono, że ten świetny zespół zdoła odrobic straty. I w 64 minucie meczu już prowadził 3:0, zrownął się szansami i jeszcze miał 26 minut gry plus ewentualna dogrywka. I w tym momencie mimo naporu gospodarzy Rumuni przeprowadzili jeden składny kontratak i zdobyli bramkę! To załamało gospodarzy i w ostatniej minucie dali sobie strzelić jeszcze jedną bramkę wygrywając zaledwie 3:2 co oczywiście premiują awansem Rumunów. Drużyna Zbigniewa Bonka Juventus Turyn po wygranej na wyjeździe z Paris St Germain obronił jednopunktową przewagę i po remisie 0:0 awansował dalej. Podajemy wyniki:

PUCHAR EUROPY

Athletico Bilbao - Liverpool	0 1 (0 0)
Dynamo Minsk - Raba ETO Győr	3 1 (6 3)
Benfica Lizbona - Olympikos Pireus	3 0 (0 1)
Hamburger SV - Dinamo Bukareszt	3 2 (0 3)
Rapid Wiedeń - Bohemians Praga	3 0 (1 2)
Dundee United - Stade d'Alsace	4 0 (0 0)
AS Roma - CSKA Moskwa	1 0 (1 3)
Partizan Belgrad - Dynamo Berlin	1 0 (0 2)

PUCHAR ZDOBYWCÓW Pucharów

CF Barcelona - NEC Nijmegen	2 0 (3 2)
FC Koeln - DOZSA Ujpest	4 2 (1 3)
Aberdeen - Beveren	4 1 (0 0)
Haka Valkeakoski - Hammarby	2 1 (1 1)
Juventus Turyn - Paris St Germain	0 0 (2 2)
FC Porto - Glasgow Rangers	1 0 (1 2)
Manchester United - Spartak Warna	2 0 (2 1)
Servette GENEVA - Szachtior Doneck	1 2 (0 1)

PUCHAR UEFA

Sparta Praga - Widzew Łódź	3 0 (0 1)
Aston Villa - Spartak Moskwa	1 2 (2 2)
Antwerp - RC Lens	2 3 (2 2)
Carl Zeiss Jena - Sparta Rotterdam	1 1 (2 3)
Nottingham - PSV Eindhoven	1 0 (2 1)
Borussia Ostfalia - Anderlecht Bruksela	2 2 (0 2)
Celtic Glasgow - Sporting Lizbona	5 0 (0 2)
Laval - Austria Wiedeń	3 3 (0 2)
Sturm Graz - Verona	0 0 (2 3)
Hajduk Split - Honvéd Budapeszt	3 0 (2 3)
Feyenoord Rotterdam - Tottenham	0 2 (2 4)
Werder Brema - Lok Lipsk	1 1 (0 1)
Lewski Sofia - Watford	1 3 (1 1)
Inter Bratislava - Radnicki Nisz	3 2 (0 4)
Inter Mediolan - Grottinger	3 1 (0 2)
Bayer Monachium - PAOK Saloniki	0 0 (0 0)

Uwaga: w nawiasach podajemy wynik pierwszych spotkań, a dużymi literami nazwy drużyn, które awansowały do następnej rundy.

row Rakieta jest nagrodą przechodnią. Na własność zdobędzie ją ten z tenisistów, który w ciągu pięciu kolejnych lat trzykrotnie wygra ten turniej. Jak dotąd przez rok cieszył się nią Ivan Lendl, on bowiem wygrał przed rokiem ten turniej zwany Turniejem Mistrzów Europy. W tym roku Lendl od początku miał kłopoty z przeciwnikami. Najpierw męczył się długo z Amerykaninem Chipem Hooperem,

pozwij z trudem 6:7, 7:6, 6:3 wygrał z Andres Gomezem z Ekwadoru, by wreszcie przegrać w półfinale z Amerykaninem Gene Mayerem 5:7, 6:4, 3:6. W drugim półfinale McEnroe pokonał gładko Hiszpana Jose Higuera 6:1, 6:2 (Higuera wyeliminował uprzednio samego Jimmy Connors). W finale McEnroe nie dał szans Mayerowi i wygrał 6:4, 6:3, 6:4, będąc wyraźnie lepszy zarówno w głębi kortu jak i przy siatce.

Ogłoszenia

UWAGA Polonia w Toronto i okolicy POLISH ALLIANCE (TORONTO) CREDIT UNION LTD. 2150 BLOOR ST. W.

(Wejście od wschodniej części budynku)

TEL 762-9523

Konta depozytowe 7 % rocznie
Specjalne konta depozytowe 6 1/4 % rocznie
(minimalny depozyt \$5000 oprocentowany na każdy dzień depozytu)

3-miesięczne certyfikaty 8 % rocznie
6-miesięczne certyfikaty 8 1/2 % rocznie
1-letnie certyfikaty 9 % rocznie
3-letnie certyfikaty 10 % rocznie

Non-redeemable ... 11 % rocznie

RRSP i RHOSP 9 1/2 % rocznie
Pożyczki personalne 14 1/2 % rocznie
Hipoteki 13 1/2 % rocznie

BEZPŁATNE PERSONALNE KONTA CZEKOWE
CODZIENNIE od 12 do 2.30, po poł. i od 7.30 do 9 wiecz.
WTORKI tylko od 12 do 2.30 po poł. oraz SOBOTY od 10 do 12.30

Członkostwo w jakiegokolwiek organizacji polonijnej nie jest warunkiem członkostwa w naszej Jedni. Unii

THUNDER BAY PACZKI DO POLSKI

MORSKIE \$1 80
LOTNICZE \$4 15

The Right Fit 126 N May Street
Tel 622-2571

SOLID AUTOREPAIR

wszelkiego rodzaju naprawy samochodowe dożywotnia gwarancja na zamontowane hamulce oraz tłumiki (mufflers) 201 Schell Avenue Toronto (koło Caledonia i Shell 2 blok na połnoc od Eglinton)
Tel 787 2702

WŁADYSŁAW DAKOWICZ

Apartament w spokojnym budynku w Etobicoke do sprzedania 3 sypialnie, 2 łazienki, kuchnia i balkon. Bliisko komunikacji. Może być również do wynajęcia.
Tel 625-6475
po 6 wieczor

58-60

ONE BEDROOM nad sklepem wejście prywatne do wynajęcia od 1 stycznia 1984 \$ 295 00 miesięcznie
Lakeshore Blvd West pomiędzy Alber i Burlington
Tel 255 3200 wieczorami

Opiekunka do rocznego dziecka
Tel 766-7153
po 6 po poł

Masz mało gotówki
A MARZYSZ O KUPNIE
DOMU
ZADZWON NA NUMER
622-9533

STARUSZKIEWICZ
W X DE LIMA REALTY
pokaze ci, ze jest to
MOŻLIWE! 51-62

INSURANCE
AUTO • HOME • BUSINESS
FOR LOWER RATES
COMPARE BEFORE
YOU BUY OR RENEW
CALL Victor W Krupowicz
Westown Real Estate & Insurance Ltd
268 Roncesvalles - 533-8573

Jeśli masz problemy z wrzodami, nadkwasotą żołądka lub niestrawnością, oraz wszelkimi ropieniami ran ciętych lub wyrzutami na skórze możesz uzyskać poradę, dzwoniąc na numer telefonu w Toronto 654-1203
Proszę Anię 50-62

AGATA FUR

Futra, kapelusze, nowe i okazjne Renowacje, czyszczenie Wysyłam do Polski
Wł. Hanna KOZŁOWSKI
366 Mayor Str suite 414
Montreal
Tel (514) 845-0508

TENIS

W Antwerpii, Belgia, zakończył się najwyższy (w dolarach) nagradzany turniej w Europie. Do wygrania było 750,000 dolarów i rakieta tenisowa wykonana z sześciu kilogramów złota i 1350 diamentów. Wartość jej szacuje się na ponad pół miliona dola-

Brahma Kumaris World Spiritual University

Raja Yoga Centre

prowadzi codzienne lekcje MEDITACJI i YOGA dla zainteresowanych

"Nie zostawaj w tyle z p" "czy być świadomym i uśm"

19 Lakeview Ave,
TORONTO, ONT M6J 3B2
Tel (416) 537-3034

